

Sveikatos ekspertų forume – sprendimai iššūkių kamuojamai sveikatos apsaugos sistemai

Balandžio 26 d. vyko Lietuvos sveikatos mokslų universiteto (LSMU) ir Vilniaus universiteto (VU) organizuotas Lietuvos sveikatos forumas „Universitetai, medicina ir sveikatos apsaugos sistema: dabartis ir ateitis“. Du gydytojus rengiantys universitetai suvienijo jėgas ir forumo metu pakvietė visuomenę bei politikus opiai diskusijai.

Sveikatos ekspertai forume įvardijo opiausias, skubiausiai taisytinas Lietuvos sveikatos apsaugos sistemos problemas ir pažymėjo, kad su akivaizdžiais sunkumais susiduria pati akademinė medicina. Ekspertų teigimu, nesubalansuotas išteklių paskirstymas ir jų trūkumas, valstybės paramos medikams stygius, auganti kirtis tarp universitetų ir rezidentūros studijų, neveiksmingas akademinės medicinos potencialo išnaudojimas ragina neatidėliojant peržiūrėti šiandienos sveikatos politiką.

Medicinos darbuotojų dienos proga apdovanoti nusipelnę darbuotojai

Balandžio 26 d. Kauno klinikose vyko šventinis Medicinos darbuotojų dienos renginys, kurio metu apdovanoti antrą kartą organizuotų Nusipelnusių medicinos darbuotojų apdovanojimų nugalėtojai, šventinę nuotaiką kūrė atlikėjas Justinas Jarutis.

» 2

» 3

Tradicinės LSMU konferencijos „Edukacijos pavasaris 2024“ centre – simuliacinio mokymo nauda ir iššūkiai

» 5

Medicinos darbuotojų dienos proga apdovanoti nusipelnę darbuotojai

1 » Prof. habil. dr. Renaldas Jurkevičius, Kauno klinikų generalinis direktorius, dėkoja visiems Kauno klinikų darbuotojams už profesionalumą ir ištvėrę šioje kilnioje, bet neretai rimtų iššūkių kupinoje profesijoje. „Mes ne tik giliname mokslą ir diegiame novatoriškus gydymo būdus, bet ir nuoširdžiai rūpinamės kiekvienu mūsų bendruomenės nariu. Teisingumo, pagarbos ir atsakomybės principai yra mūsų veiklos pamatas. Todėl tikiu, kad kiekvienas malonus žodis, nuoširdi pagarba ir nuolatinis mūsų darbuotojų pripažinimas yra esminiai elementai, kurie stiprina mūsų komandos dvasią ir palaiko harmoningą bei pozityvų mikroklimatą mūsų organizacijoje“, – pabrėžė profesorius.

Prof. dr. Tomas Lapinskas, Kauno klinikų direktorius visuomenės sveikatai, mokslui ir studijoms, sveikindamas ligoninės bendruomenę, dėkojo už kiekvieno darbuotojo indėlį. „Linkiu neprarasti įkvėpimo kasdienybėje ir prisiminti, kad kiekvieno iš jūsų darbas – ypač svarbus, – teigė prof. dr. T. Lapinskas. – Bendruomeniškumas ir jaučiama prasmė darbe yra tai, kas mus vienija.“

Penkioms nominacijoms – „Metų gydytojas“, „Metų slaugytojas“, „Metų pagalba“, „Metų atradimas“ ir „Metų didvyris“ kandidatūras

■ Kristupas Naraškevičius.

■ Dr. Aušra Lukošiuūtė-Urbonienė.

teikė pati Kauno klinikų bendruomenė. Visi pasiūlyti kandidatai ir jų atlikti darbai yra svarbūs ir labai vertinami Kauno klinikų pažangos kelyje, todėl suburtai komisijai teko sudėtinga misija atrinkti vos po kelis kandidatus kiekvienai nominacijai. Kauno klinikų žmonės dvi savaites balsavo už savo favoritus ir atidavė beveik 700 balsų! Būtent kolegų

balsai nulėmė, kas šiemet nusipelnė apdovanojimų.

„Metų gydytojo“ apdovanojimą sulėtą penktadienio popietę atsiėmė **dr. Aušra Lukošiuūtė-Urbonienė**, Kauno klinikų Vaikų chirurgijos klinikos Vaikų chirurgijos skyriaus vadovė. 2023 metais gydytoja atliko net 376 chirurgines operacijas, organizavo ir vedė „Gas-

trostomų žaislų“ renginį, kurio metu vaikams, turintiems gastrostomas, buvo įteikti žaislai su gastrostominiais vamzdeliais. Taip pat iniciavo „Žaislų ligoninės“ projektą – jo metu vaikai kviečiami iš arčiau susipažinti su paciento keliu ligoninėje, taip mažinant vaikų baimes, susijusias su ligoninės aplinka, baltais chalatais ir procedūromis.

„Metų slaugytojo“ nominacijoje daugiausiai bendruomenės palaikymo sulaukė **Vaida Paliulionienė**, Pulmonologijos klinikos bendrosios praktikos slaugytoja, atsakingai mokanti tiek jaunuosius slaugytojus, tiek gydytojus rezidentus jų klinikinio darbo metu.

»4

Už ankstuko sūnelio gyvybę gydytojams dėkinga šeima: „Jūs esate angelai sargai“

Praradus vieną iš dvynių, o antrajam gimus dvidešimt trečią savaitę, pora niekada neprarado tikėjimo. Už tai jaučia begalinį dėkingumą medikams, iš kurių sulaukė įvairiapusės pagalbos – nuo paprastų žmogiškų pokalbių iki atsakingų sprendimų.

„Net ir žinodami, kokia sudėtinga sūnelio situacija, jie ragino tikėti, kad mūsų vaikas yra stiprus ir viską sugebės, tik reikia šiek tiek laiko“, – atvirai savo istorija dalijasi Austėja ir Rimantas Naruševičiai.

Inga Laukytė-Budrienė
Asociacijos „Padedu augti“ vadovė

Mažoji Naruševičių šeimos karžygis, kaip sūnelį vadina mama, gimimo istorija tokia nepaprasta, kad neįmanoma jos papasakoti trumpai. Austėjos ir Rimanto akyse spindėjo džiaugsmo ašaros, sužinojus apie nėštumą. Tačiau nuo pat pradžių nebuvo lengva. Pirmo-

siomis laukimo savaitėmis moterį kankino stiprus pykinimas, todėl teko kasdien lankytis dienos stacionare. „Paskutinę apsilankymo dieną gydytoja norėjo profilaktiškai apžiūrėti mažylį, įsitikinti, kad viskas gerai. Buvo dvylikta nėštumo savaitė ir apžiūros metu sužinojau, kad laukiuosi dviejų mažylių“, – pasakoja Austėja, negalėjusi patikėti, kad pildosi slapta jų svajonė turėti dvynukus.

Netikėtai užklupę išbandymai

Tačiau džiaugsmas truko neilgai. Pora dar nesuvokė rizikos laukiantis monozigotinių dvynių. Identiškiems mažyliams gyvenant viename „namelyje“ juos reikia stebėti dažniau nei įprasta. Teko kruopščiai rinktis gydytojus.

»7

Sveikatos ekspertų forume – sprendimai iššūkių kamuojausiai sveikatos apsaugos sistemai

1 » Neatsižvelgiama į universitetų patirtį

„Mūsų absolventai vertinami nacionaliniu ir tarptautiniu lygmeniu. Svarbu, kad valstybės sveikatos politika vertintų šiuos pasiekimus ir būtų orientuota į ilgalaikę perspektyvą, atitiktų dabarties iššūkius ir poreikius, siekiant užtikrinti kokybišką sveikatos švietimą“, – forume kalbėjo VU rektorius prof. Rimvydas Petrauskas.

Išsilavinę, nuolat tobulėjantys ir veržlūs jauni žmonės – tai ištekliai, kurių negalime sau leisti prarasti, sakė LSMU rektorius prof. Rimantas Benetis. Jo teigimu, valstybės paramos medicams stygius, auganti skirtis tarp universitetų ir rezidentūros studijų, neveiksmingas akademinės medicinos potencialo išnaudojimas ragina neatidėliojant peržiūrėti šandienos sveikatos politiką.

„Nepateisinama, kad neatsižvelgiama į universitetų patirtį, o sukaupta kompetencija optimaliai nepanaudojama šalies pažangai“, – tvirtino LSMU rektorius.

Pasak VU Medicinos fakulteto dekaną prof. Daliaus Jatužio, dialogas tarp medicus rengiančių universitetų ir valdžios vyksta, tačiau aukštųjų mokyklų balsas ne visuomet yra išgirstamas. „Svarbu, kad jį girdėtų Vyriausybės, Sveikatos apsaugos ministerijos atstovai ir kiti politikai. Juk sveikatos klausimai yra aktualūs visai visuomenei.“

Skubūs žingsniai

Sveikatos ekspertai į forumą susirinko turėdami aiškia viziją apie žingsnius, kurių Lietuvoje būtina imtis skubiai. Susitikimo metu parengtoje ir priimtoje deklaracijoje akcentuojama, kad būtina užtikrinti: kokybiškų sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumą tiek sveikiems, tiek sergantiems visuomenės nariams, pakankamą ir tolygiai didinamą finansavimą pažangiai ir tarptautiniu mastu pripažintai mokslinei veiklai, sveikatos priežiūros darbuo-

tojų profesinio tobulėjimo galimybių ir motyvacijos auginimą, galimybes visiems sveikatos priežiūros ekosistemos dalyviams įsitraukti į sveikatos politikos formavimą ir aktyvią lyderystę skatinančių sprendimų priėmimą.

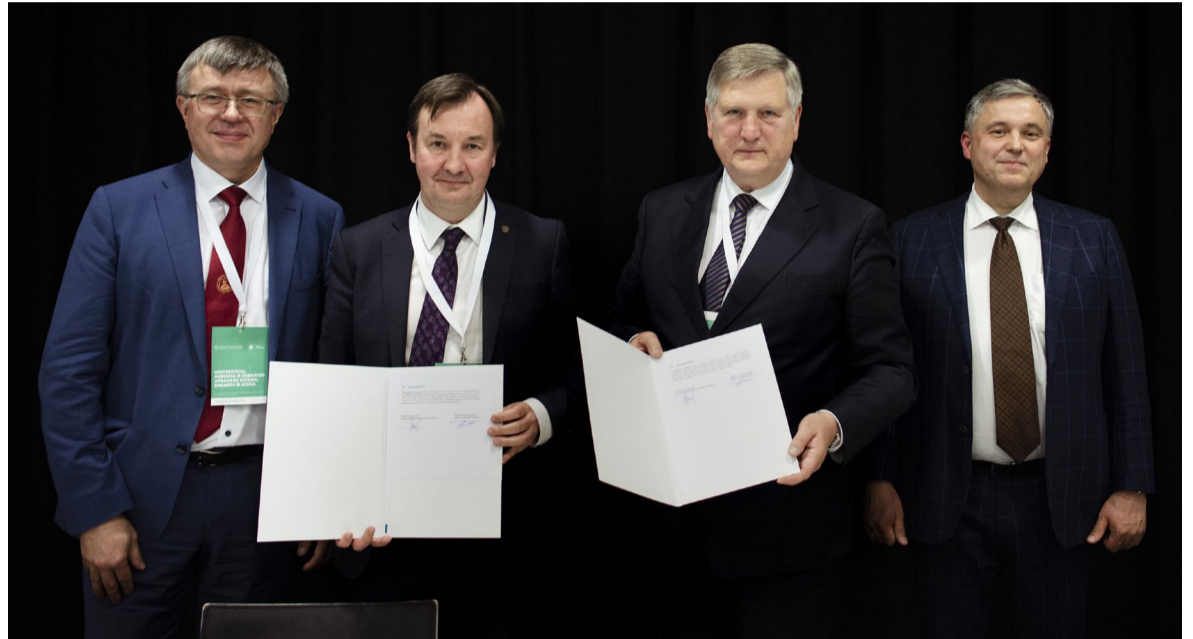
Taip pat pažymėta, kad būtina suteikti prioritetą kokybiškam gydytojų ir kitų sveikatos apsaugos sistemos darbuotojų rengimui ir tobulinimui, o universitetų ligoninėse svarbu užtikrinti pacientams pažangias sveikatos tyrimų ir gydymo galimybes, atnaujinti ir plėsti mokymo bei mokslinių tyrimų paslaugų infrastruktūrą, joms vystantis ir transformuojantis į konkurencingus universitetų akademinis medicinos centrus.

Deklaracijoje taip pat raginama kurti inovatyviomis technologijomis grįstą asmens sveikatos priežiūros įstaigų aplinką – vystyti telemediciną, diegti dirbtinį intelektą ir mašininį mokymąsi.

Akademinė medicina Lietuvoje vienija mokslinius tyrimus, medicinos edukaciją, klinikinę praktiką ir sveikatos priežiūros valdymą, o medicinos studijos suteikia tiek teorinius pamatus, tiek klinikinę praktiką, visų pakopų studentai turi galimybę dalyvauti moksliniuose tyrimuose, stebėti gydytojų darbą prie paciento lovos ir perimti gerąsias praktikas.

„Lietuvos universitetų medicinos fakultetai daugiau nei šimtą metų be pertraukų nuosekliai formuoja Lietuvos sveikatos studijų, mokslo ir politikos kryptį, adaptuotą gyventojų poreikiams. Šis procesas visą laiką išliko tvarus, nepaisant sukrėtimų, besikeičiančių geopolitinių kontekstų.“

Ilgamečių studijų tradicijų ir susiformavusių mokslinių tyrimų mokyklų pagrindu parengti specialistai – visaverčiai Europos ir pasaulio medicinos mokslo ir atradimų lyderiai bei politikos formuotojai“, – pabrėžė LSMU Medicinos fakulteto dekanas prof. dr. Andrius Macas.

Užsienio ekspertai apie Lietuvą

Stipriąsias bei silpnąsias Lietuvos sveikatos priežiūros sritis forume metu išskyrė ir užsienio ekspertai. Europos sveikatos sistemų ir politikos observatorijos ekspertės Marinos Karanikolos teigimu, vienas iš šiuo metu sistemoje kylančių iššū-

kių – žmogiškųjų išteklių trūkumas. Nors Lietuvoje gydytojų pakanka, tačiau juntamas nemažas kai kurių sričių specialistų trūkumas.

„Vertėtų susirūpinti sveikatos specialistų rengimu, jų motyvacijos išlaikymu, vienodu pasiskirstymu šalyje. Akademinėje aplinkoje yra daug lyderių, puikiai išmanančių

šiuos klausimus“, – kalbėjo M. Karanikolos.

Savo ruožtu Talino technologijų universiteto profesorius Peeteris Rossas kalbėjo, kaip sveikatos priežiūros sistemoje galima išnaudoti skaitmenizaciją.

» 6

Organizatorių nuotr.

Medicinos darbuotojų dienos proga apdovanoti nusipelnę darbuotojai

■ Gediminas Vasiliauskas.

■ Vaida Paliulionienė (centre).

2» Ji puikiai kalba anglų kalba, todėl daug energijos ir laiko skiria praktikantų iš užsienio mokymui. Vaida drąsiai prisijungė prie Plautinės hipertenzijos centro komandos ir su dideliu užsidegimu, kantrybe bei negailėdama papildomo savo asmeninio laiko moko pacientus gyventi su šia reta lėtine liga.

Kauno klinikų bendruomenė nusprendė, kad „Metų pagalbos“ apdovanojimo vertas **Ainius Žars-**

Kauno klinikų žmonės dvi savaites balsavo už savo favoritus ir atidavė beveik 700 balsų!

kus, Anesteziologijos klinikos gydytojas anesteziologas reanimatologas. Jo kolegos teigia, kad Ainius padeda visiems kada tik gali, šypsoi ir yra mylimas pacientų dėl paprastumo ir tikrumo. Gydytojas COVID-19 pandemijos laikotarpiu vyko į humanitarinę misiją Armėnijoje.

Mantas Jokubauskas, Chirurgijos klinikos abdominalinės chirurgijos gydytojas, laimėjo „Metų atradimo“ apdovanojimą. 2023 metais Mantas tapo pirmuoju gydytoju Baltijos šalyse, sėkmingai išlaikiusiu Europos medicinos specialistų organizacijos organizuojamą bendrosios chirurgijos kvalifikacinį egzaminą. Šis egzaminas parodė itin aukštą profesinę kompetenciją ir tarptautinių bendrosios chirurgijos standartų atitikimą.

Gediminui Vasiliauskui, Pulmonologijos klinikos gydytojui pulmonologui, šiais metais suteiktas Garbės donoro vardas už 50 kartų paaukotą kraują. Kauno klinikų bendruomenė nusprendė, kad Gediminas vertas „Metų didvyrio“ titulo.

Pasibaigus apdovanojimų ceremonijai, šventinę nuotaiką kūrė Justinas Jarutis, Kauno klinikų darbuotojai galėjo šventiškai papietauti ir atsigerti karštų gėrimų pavasariškame Klinikų kiemelyje.

Medicinos darbuotojų dienos šventė – tai dar viena graži Kauno klinikų bendruomenės tradicija, puoselėjanti organizacinę kultūrą, paremtą bendradarbiavimu, pozityvios atmosferos darbe kūrimu ir darbuotojų įsitraukimu.

Kauno klinikų inf.

■ Prof. dr. Tomas Lapinskas

■ Justinas Jarutis.

Tradicinės LSMU konferencijos „Edukacijos pavasaris 2024“ centre – simuliacinio mokymo nauda ir iššūkiai

Balandžio 24–25 dienomis vyko kasmetinė Lietuvos sveikatos mokslų universiteto (LSMU) konferencija „Edukacijos pavasaris 2024: kaip nepa(si)klysti simuliacijų labirintuose“. Renginys tradiciškai subūrė Universiteto akademinę bendruomenę diskusijai ir patirties dalijimuisi ieškant naujų bei inovatyvių kelių studijų kokybei gerinti.

Miglė Smaidžiūnaitė
Vidinės komunikacijos specialistė

Šiomet LSMU Studijų centro Inovatyviosios edukacijos skyrius, bendradarbiaudamas su Medicinos fakulteto Medicininės simuliacijos centru ir Veterinarijos fakulteto Veterinarinės medicinos simuliacijos centru, sukviėtė įvairių sričių dėstytojus, vyresnių kursų studentus, rezidentus ir kitus universiteto narius aptarti simuliacijos metodo taikymą, jo teikiamą naudą ir iššūkius skirtingose studijų kryptyse.

„Dabartiniai studentai labai skiriasi nuo tų, kurie Universitete studijavo prieš 30 metų. Tuomet chirurgijos įgūdžių mokydavomės su mirusių žmonių kūnais. Šiandien, pasikeitus visuomenės supratimui, Universitetas išlieka platforma, kur ne tik mokome ateities specialistus, bet ir patys mokomės, kaip juos mokyti“, – atidarymo kalboje sakė LSMU rektorius prof. dr. Rimantas Benetis.

Ne nauja, tačiau sparčiai besikeičianti sritis

Renginio organizatorės, LSMU Studijų centro vadovo pavaduotojos inovacijoms ir edukacijai dr. Monikos Miliušienės teigimu, simuliacijos metodas Universitete nėra naujovė, tačiau sparčiai tobulėjant technologijoms būtina atitinkamai skatinti pokyčius ir dėstyto veikloje, mokytis ir mokytis naudotis pažangiomis priemonėmis dirbant su studentais, pacientais, vykdant mokslinius tyrimus, įgyvendinant projektines vei-

klas, gerinant studijų procesą bei užtikrinant sėkmingą studento, būsimo absolvento pasirengimą.

Bendruomenei šiais metais buvo pasiūlyta ne tik išklausti teorinius pranešimus, bet ir dalyvauti 9 praktinėse simuliacijose. Medicininės simuliacijos buvo demonstruojamos simuliacijų vilkike. Tarp jų – endoskopijos, skysčių, kraujavimo, krešėjimo valdymo, virtualių instrumentų valdymo, kirpimo, siuvimo, biopsijos atlikimo ir kt. Dalyviai galėjo išbandyti novatoriškus simulatorius, taikomus ne tik Lietuvoje, bet ir užsienyje.

„Visi kartu turime ieškoti naujų kelių, priemonių ir metodų, siekiant, kad studijuojantieji patirtų kuo įvairesnes mokymo (si) galimybes, o naujos technologijos taptų įrankiais atlikti savo veiklą kaip įmanoma geriausiai, atliepiančią būsimų pacientų poreikius“, – pabrėžė dr. M. Miliušienė.

Darbo su tikrais pacientais nepakeis, tačiau naudojimas dažnės

LSMU Medicininės simuliacijos centro vadovė dokt. Greta Kasputytė pasakoja, kad medicininė simuliacija yra neatsiejamas sveikatos priežiūros specialistų mokymo (si) metodas. Jos metu sudaromos sąlygos specialiai tam sukurtoje nerizikingoje simuliacinėje aplinkoje mokytis tiek profesinių įgūdžių, tiek įvairių bendrųjų kompetencijų – komandinio darbo, bendravimo, lyderystės ir kitų.

Šiandien medicininė simuliacija yra būtinoji mokymo dalis. Svarbu paminėti, kad simuliacija turėtų būti naudojama ne tik Universiteto gydytojų bei studentų naujiems įgūdžiams formuoti ar lavinti, bet ir sveikatos priežiūros įstaigų įvairių kritinių klinikinių situacijų analizei, siekiant pagerinti teikiamų paslaugų kokybę, sumažinti sisteminių

klaidų riziką. Simuliaciniai metodai diegiami jau daugiau kaip 60 metų, tačiau didžiausias proveržis įvyko per pastarąjį dešimtmetį, – sakė centro vadovė. „Turime suprasti, kad medicininės simuliacijos metodai niekada nepakeis darbo su tikru pacientu, tačiau, keičiantis visuomenės požiūriui ir geopolitinei situacijai, jų taikymas įvairiose studijų

programose neišvengiamai didės. Įvertinus medicininės simuliacijos taikymą Universitete ir didėjančias galimybes, pastebėta tobulintų vietų. Būtent tam ir buvo skirta konferencija „Edukacijos pavasaris 2024: kaip nepa(si)klysti simuliacijų labirintuose“.

Konferencijos metu pristatytos skirtingos simuliacijų rūšys ir jų taikymas įvairiose disciplinose: chirurgijoje, neurologijoje, odontologijoje, slaugoje, veterinarijoje. Dėmesys skirtas ir komandinio tarpdisciplininio darbo bei lyderystės ugdymui simuliacijų metu. Vilkike įkurtas praktines dirbtuves išbandė ne tik Universiteto bendruomenė, bet ir užsienio svečiai.

„LSMU Medicininės simuliacijos centras, bendradarbiaudamas su kitais Universiteto padaliniais ir dėstytojais, sieks užtikrinti bei sudaryti sąlygas nuolatiniams praktinių įgūdžių mokymui įvairiose studijų programose ir taip prisidėti rengiant ateities sveikatos priežiūros specialistus“, – sakė dokt. G. Kasputytė.

Dalyvavote konferencijoje? Kviečiame užpildyti grįžtamojo ryšio anketą: <https://forms.office.com/e/dneVrGULLT>

Kauno klinikose – mokslinė-praktinė konferencija anestezijos ir intensyviosios praktikos slaugytojams

Balandžio 19-ąją Kauno klinikose vyko Lietuvos anestezijos ir intensyviosios terapijos slaugytojų draugijos ir Kauno klinikų organizuota mokslinė-praktinė konferencija „Anestezijos ir intensyviosios terapijos slaugos aktualijos – 2024“. Konferencijos pranešėjai – garbingi, ekspertinių žinių turintys specialistai, sutikę pasidalyti savo žiniomis ir patirtimis su slaugytojomis iš visos Lietuvos.

Konferencijos tikslas – suburti slaugos specialistus mokslinių-praktinių pranešimų išklausymui, skatinti dalyvauti diskusijose. „Slaugytojams svarbu dalyvauti tokio tipo konferencijose dėl profesinės kvalifikacijos kėlimo: naujos informacijos sužinojimo, turimų žinių pasikartojimo ir žinoma, neįkainuojamo dalyko – bendrystės jausmo“, – mintimis

dalijasi konferencijos organizatorė Daiva Didvalė, Kauno klinikų Anesteziologijos klinikos slaugos vadovė ir Lietuvos anestezijos ir intensyviosios terapijos slaugytojų draugijos valdybos pirmininkė.

Doc. dr. Renata Vimantaitė, Kauno klinikų Slaugos koordinavimo tarnybos vadovė, džiaugėsi gausiu būriu slaugytojų, atvykusių

tobulėti ir gilinti žinias. „Džiugu, kad visa slaugos bendruomenė aktyviai dalyvauja konferencijose, pastebiu, kad padaugėja ir išvykų į užsienio šalis“, – sako doc. dr. R. Vimantaitė.

Ji pastebi, kad konferencijoje svarbus ir gydytojų dalyvavimas – bendrystėje komanda susipažįsta, išsiaiškina problemas, susijusias su pacientų gydymu ir slauga, ir pri-

ma vieningus, teisingus bei greitus sprendimus. „Bendruomeniškumas, vienas kito palaikymas ir pagarba yra tai, kas komandoje ypač svarbu“, – teigia Kauno klinikų Slaugos koordinavimo tarnybos vadovė.

Slaugytojo profesija, ypač anesteziologijos ir intensyviosios terapijos specializacija, reikalauja labai daug žinių, įgūdžių bei kompetencijų slaugant pacientą. „Dėl vykstančios mokslinės pažangos, slaugos ir gydymo priemonių inovatyvumo, būtinas nuolatinis žinių atnaujinimas siekiant didinti paciento ir slaugytojų saugumą. Paciento centriškumas dominuoja beveik visose pranešimų temose, tačiau nemažai dėmesio skiriama ir slaugytojų daugiavertumui patvirtinti“, – pasakoja D. Didvalė.

Regioninėje Mažeikių ligoninėje dirbanti slaugytoja džiaugiasi turėjusi galimybę sudalyvauti konferencijoje. „Informacija išties naudinga ir reikalinga. Malonu susipažinti su kolegomis iš kitų miestų ligoninių, įdomu aplankyti Kauno klinikas“, – atvirauja slaugytoja.

„Šiuo metu norisi grįžti į kontaktinius renginius, jausti bendrystę, gyvai pasidalyti turimomis žiniomis bei jausti slaugytojų profesinės bendruomenės svarbą ir prasmę, – akcentuoja D. Didvalė. – Po kiekvieno renginio sulaukiame grįžtamojo ryšio, padėkų, gimsta idėjos bei pažintys kitoms konferencijoms. Kiekviena konferencija suteikia ne tik profesinio tobulėjimo, bet ir teigiamų emocijų tiek dalyviams, tiek organizatoriams.“

D. Didvalė.

Sveikatos ekspertų forume – sprendimai iššūkių kamuojamai sveikatos apsaugos sistemai

3» „Labai svarbu, kad sveikatos institucijos bendrautų tarpusavyje, keistųsi pacientų informacija. Tam puikiai gali pasitarnauti skaitmenizacija, – sakė ekspertas. – Integracijos lygis galėtų būti savivaldybių ar net valstybės lygiu. Toks informacijos keitimasis būtų ypač naudingas pacientams, taip pat ir valstybės sveikatos apsaugos sistemai.“

Lietuvos studijų išskirtinumas

LSMU Podiplominių studijų centro dekanas prof. Juozas Kupčinskas atkreipė dėmesį, kad per paskutinius metus rezidentūros studijose Lietuvoje įdiegti pažangūs Vakarų šalių gydytojų rengimo principai. Mūsų šalis tapo viena pirmųjų valstybių Europoje, įdiegusi pakopinių kompetencijų modelį visose rezidentūros studijų programose, o studijų trukmė atitinka tarptautinius standartus.

„Dabar Lietuvai atėjo laikas žengti dar vieną žingsnį ir užtikrinti nemokamas studij-

jas visiems gydytojams rezidentams“, – sakė prof. Juozas Kupčinskas.

Savo ruožtu VU Medicinos fakulteto podiplominių studijų prodekanas prof. Vytautas Kasiulevičius forume pažymėjo, kad švietimas, moksliniai tyrimai ir inovacijos yra labai svarbūs ne tik sveikatos apsaugos sektoriaus, bet ir visos šalies darniam vystymuisi, o medicinos universitetai labai prisideda prie šių tikslų įgyvendinimo.

„Gydytojų rengimas – vienas gydytojo ugdymo kelias, prasidedantis ikidiplominėje medicinos studijose, besitęsiantis rezidentūroje ir net mokymosi visą gyvenimą veiklose. Universitetų ir universitetų ligoninių vaidmuo šiame procese yra fundamentalus, nes gydytojas rengiamas ateičiai, o klinikinė aplinka turi sudaryti sąlygas būsimam specialistui matyti technologinių ir organizacinių galimybių horizontą“, – kalbėjo prof. V. Kasiulevičius.

Komunikacijos tarnybos Vidinės ir išorinės komunikacijos skyriaus inf.

Organizatorių nuotr.

Už ankstuko sūnelio gyvybę gydytojams dėkinga šeima: „Jūs esate angelai sargai“

2» Galiausiai pora buvo laiminga dėl savo pasirinkimo, tačiau nerimą kėlė mažylių augimo skirtumas. „Buvo baisu, bet su vyru palaikėme vienas kitą, kalbėjome su mažyliais pilvelyje. Tuo metu blogėjo ir mano vieningos likusios močiutės sveikata. Visai šeimai buvo išbandymų metas, bet laikėmės tvirtai kaip kumštis“, – nerimo ir ašarų kupinus momentus prisimena Austėja.

Kad ir kaip norėjosi tikėti, jog viskas bus gerai, būsimos mamos intucija nežadėjo nieko gero. „Važiavau dar vienai apžiūrai, bet viduje buvo toks gumulas, neramumas. Buvo 21 nėštumo savaitė. Laukiant prie kabineto, nerimas niekur nedingo. Vyro sesei telefonu paminėjau, jog taip neramu nėra buvę. Netrukus pamaciau, kaip apžiūros metu keičiasi gydytojos veidas ir supratau, kad kažkas negerai. Gydytoja pranešė, kad vieno iš dvynukų širdies ritmo nebeaptinka... Žemė, rodėsi, slysta iš po kojų. Nieko nebegirdėjau“, – išgyvento siaubo akimirksnis prisimena moteris.

„Gydytoja mane apsikabino, bandė nuraminti. Nuostabi gydytoja, – sunkiai žodžius renka Austėja. – Ji dar kurį laiką su manimi bendravo, padavė vandens, pasiūlė psichologo pagalbą. Bet išėjus iš kabineto ašaros vėl pasipylė kaip pupos. Paskambinau vyrui. Buvo labai sunku pasakyti, kas įvyko. Ir dabar, jau po dvejų metų, tebėra skaudu, bet esu be galo laiminga, kad turiu vieną sveiką mažylį.“

Dienos iki gimdymo – lyg blogas sapnas

Kai neteko vieno mažylio, prasidėjo vienos baisiausių dienų poros gyvenime. Daug streso, nežinios, ašarų, lovos režimas Austėjai ir nuolat pasirodantys, vis daugiau nerimo keliantys artėjančio ankstyvo gimdymo požymiai. Nėgana to, tomis dienomis moteris neteko ir savo močiutės. Jėgų suteikė begalinis abiejų šeimų palaikymas.

Netrukus būsimą gimdyvę paguldė į patologijos skyrių. „Prasidėjo mūsų ilgoji kelionė. Verčiau, norėjau būti namuose su vyru, bet suvokiau, kad ligoninėje bus geriausia“, – vienas po kito besiritančius įvykius prisimena Austėja. Kelios dienos, kol prasidėjo ankstyvas gimdymas, prabėgo lyg blogas sapnas.

„Pirmąjį pagimdžiau mažąjį broliuką, antrasis gimė Ajukas, nesulaukęs nei 24 savaičių. Naujagimių intensyvosios terapijos skyriaus personalas perėmė Ajų. Vyras buvo ša-

lia. Bijojome išgirsti ką nors blogo, bet žinojome, kad viskas Dievo rankose. Stengėmės neprarasti tikėjimo, siuntėme savo mažyliui stiprią energiją“, – pasakoja Austėja. Pora tikėjo, kad neišgyvenęs jų mažylis, lyg angelas sargas ant mažo debesėlio danguje, siuntė visas jėgas ir energiją savo broliukui. Tą jie nuolat kar-tojo ir reanimacijoje augusiam Ajui.

Keli mėnesiai tarsi amerikietiškuose kalneliuose

Savo šeimos istorija ir patirtais išgyvenimais po sūnelio ankstuko gimimo pora atvirai dalijasi socialiniuose tinkluose, vesdami Instagram pasakymą „Mudu du“. „Gera girdėti, jog ne vieną šeimą mūsų istorija įkvėpė judėti pirmyn, suteikė jėgų ir stiprybės. Po gimdymo mūsų gyvenimas panašėjo į amerikietiškus kalnelius. Ajus buvo intubuotas, nes pats negebėjo kvėpuoti, kol nesustiprėjo. Nėgana to, jis patyrė tris pneumonijas kartu su sepsiu, atvirą ovalią angą, kraujo papildymus, be proto stiprų citomegalo virusą. Daugelis neturi tiek jėgų, stiprybės ir noro gyventi kaip šie mažieji kovotojai, karžygiai – taip mes juos visus vadiname, – nuoširdžiai pasakoja Austėja ir Rimantas. – Ajaus stiprybė mus vedė pirmyn ir neleido pasiduoti.“

Sunku išgyventi laiką, kai negali būti šalia savo naujagimio išties parą ir nežinai, kuo viskas baigsis. Tačiau mažylį tėveliai stengdavosi lankyti tik su geromis emocijomis, tikėjimu ir stiprybe. Austėja pasakoja, kad tuo metu užplūdo įvairios emocijos nuo meilės iki baimės ir dėkingumo. Jos pynėsi viena per kitą. Ne kartą viduje teko išgyventi didžiulę sumaištį ne tik jai, bet ir mažylio tėčiui Rimantui. „Tikėjimas buvo visa ko pagrindas. Meldžiausi, kalbėjau su savimi, vizualizavau, kad

tik viskas būtų gerai. Žinojau, kad turiu palaikyti žmoną, padėti jai tikėti, jausti viltį ir net džiaugsmą, jog turime nuostabų kūrinį“, – išgyvenimais dalijasi Rimantas.

Ajus gimė balandžio viduryje, tačiau bendroje palatoje šeima atsidūrė tik liepos 7 dieną. Tai buvo pati geriausia dovana Rimantui, tądien šventusiam savo gimtadienį. „Buvo tikras stebuklas, kai gimtadienio rytą sužinojome, kad Ajus jau sustiprėjęs ir visi kartu keliamume į Naujagimių ligų skyrių. Džiaugsmo ašaros maišėsi kartu su baimė, nes teko girdėti visokių istorijų“, – prisimena pora, džiaugdamiesi, jog dar po mėnesio jie laimingi keliavo namo.

Begalinis dėkingumas medikams

Naruševičiai labiausiai džiaugiasi tuo, kad tokioje sunkioje kelionėje jie buvo viena komanda su gydytojais – pasitikėjimas vieni kitais yra svarbiausia. Rimantui į atmintį įsirėžė epizodas: „Kai gimė Ajus, jį nunešė į šalia esančią reanimacijos palatą. Išgirdau, kaip gydytojai svarsto, ar atnešti jį mums parodyti. Kažkas pasakė, kad reikia parodyti.“ Nors medikai nieko nežadėjo, tuo metu Rimantas patikėjo, kad dėl jų darbo vaikučiai įveiks šį išbandymą.

Dalydamiesi savo istorija šeima nori padėkoti medikams. „Mus nuolat palaikė, skambino, domėjosi nuostabi gydytoja ginekologė Daina Valančiūtė. Labai dėkojame gimdymą priėmusioms akušerei Hertai Čėsnienei, gydytojai akušerei – ginekologei Gretai Gruzdaitei ir visam tą naktį dirbusiam personalui. AČIŪ, tiems, kurie tą naktį padėjo išgyventi Ajui. Visą gyvenimą dėkosime sūnelio gydytojais neonatologei Ilevai Šiaudikytei Šliaužienei. Ji – nuostabi gydytoja, savo srities profesionalė, auginusi mūsų mažylį ir nuolat

su kolegomis sprendusi visus klausimus dėl jo sveikatos. Taip pat esame dėkingi klinikose dirbančiam psichologui Ryčiui Orintui, gydytojais neonatologei Zitai Petruškevičienei, gydytojais neonatologei ir intensyvosios terapijos skyriaus vadovei dr. Ilonai Aldauskienei, visoms slaugytojoms (ypač Ajaus mylimai Reginai Ivanovaitėi-Sakalauskienei, kuriai budint būdavo ramu ir gera) ir visiems kitiems gydytojams bei kitam medicinos personalui intensyvosios terapijos ir naujagimių ligų skyriuose. Jūs esate angelai sargai“, – dėkoja Austėja ir Rimantas, linkėdami medikams begalinės stiprybės.

Asociacija „Padedu augti“ – ankstųjų šeimų ramstis

Socialinį projektą „Ačiū“ inicijavusi asociacija „Padedu augti“ šeimos lūpomis pasakoja ankstuko gimimo istoriją, kurios herojai yra medicinos darbuotojai. Asociacijos vadovė Inga Laukytė-Budrienė pri-

sidėjo prie Naruševičių palaikymo. „Ji – nuostabi moteris, kuri negaili savo laiko šeimoms, atsidūrusioms tokiose situacijose, pataria, padeda, atvažiuoja ir į palatą tau atneša vitaminų, kai pats negali išeiti. Ši asociacija mums labai padėjo, palaikė, sustiprino, suteikdama tikėjimo ir vilties, kad ir mes visi kartu važiuosime namo“, – pasakoja Austėja.

Moteris tuomet pajuto norą prisidėti prie organizacijos veiklos. „Mes žinome, kaip svarbu žinoti ir jausti, kad esi ne vienas tokioje situacijoje. Milžiniška prasmė yra būti šioje asociacijoje – kai nebėra savų jėgų ir savos stiprybės, yra „Padedu augti“, t. y. žmonės, pasiruošę būti šalia tavęs“, – sako Austėja ir primena ankstųjų susilaukusioms šeimoms, kad prašyti pagalbos yra stiprybė. Ji pati, nugalėjusi visas negandas, ryžosi svajonės išpildymui – tapo konditere, Instagram paskyroje „Mudu du saldu“ dalijasi savo darbais ir skatina kitas moteris siekti tikslų.

avevita REDAKCIJA:

LSMU Komunikacijos tarnyba,
Akademinės leidybos skyrius
A. Mickevičiaus g. 9, LT-44307 Kaunas
El. paštas: avevita@lsmuni.lt
Išleina kiekvieną trečiadienį
<https://link.lsmu.lt/0ov25y3g1l>
Leidinyas skirtas LSMU ir Kauno klinikų darbuotojams, studentams

Redakcinės kolegijos pirmininkas:

Edgaras STANKEVIČIUS,
Žurnalų leidybos centro vadovas

Redakcinė kolegija:

Andrius MACAS, Medicinos fakulteto dekanas
Rolandas STANKEVIČIUS, Veterinarijos fakulteto dekanas
Elena BARTKIENĖ, Gyvūnų mokslų fakulteto dekanė
Ingrida ULOZIENĖ, Mokslo centro vadovė

Tomas LAPINSKAS, Kauno klinikų direktorius visuomenės sveikatai, mokslui ir studijoms

LSMU Komunikacijos tarnyba, Vidinės ir išorinės komunikacijos skyrius:

Tautvydas BULVIČIUS, tel. 8 37 407433, vt. 5128
Rasa MASIOKAITĖ, tel. 8 37 395806, vt. 5133

Kauno klinikų Komunikacijos tarnyba:

Austė ALEKSANDRAVIČIŪTĖ-ŠVIAŽIENĖ
Ieva JANKAUSKIENĖ

RĖMĖJAS:

**BERLIN-CHEMIE
MENARINI**

LSMU Kauno ligoninės Komunikacijos ir rinkodaros skyrius:

Saulius TVIRBUTAS, Jūratė KUŽMICKAITĖ

Redakcija:

Asta VALUCKYTĖ-ŪSIENĖ, Akademinės leidybos skyriaus vadovė, tel. 8 37 327243, vt. 5131
Aida JAKIMAVIČIENĖ, redaktorė
Jelena BABACHINA, maketuotoja

Ar dirbtinis intelektas gali padėti transplantologams?

Balandžio 25 d. Lietuvos mokslų akademijoje (LMA) vyko konferencija „Organų transplantacija ir dirbtinis intelektas“, kurioje dalyvavo LSMU ir VU kardiologai, transplantologai, informatikai ir kitų sričių specialistai. Konferenciją organizavo LMA Biologijos medicinos ir geomokslų ir Technikos mokslų skyriai. LMA prezidentas prof. Jūras Banys, sveikindamas konferencijos dalyvius, paminėjo, kad JAV trečdalis įmonių naudoja dirbtinį intelektą (DI). Neabejotina, kad transplantologijai, kuri yra medicinos viršūnė, DI turės vis daugiau įtakos. Ir sakė tikintis, kad šios technologijos palengvins Lietuvos transplantologų darbą.

■ Iš kairės: prof. Kęstutis Ručinskas ir akad. Rimantas Benetis.

■ Pranešimą skaito prof. Inga Bumblytė.

■ LMA prezidentas prof. Jūras Banys, LMA Technikos mokslų skyriaus pirmininkas prof. Gintautas Dzemyda, LMA Biologijos, medicinos ir geomokslų skyriaus pirmininkas prof. Limas Kupčinskas, Nacionalinio transplantacijos biuro direktorė Audronė Būziuvienė.

Virginijos Valuckienės nuotr.

Esminė problema – nuolatinis donorų organų deficitas

Nacionalinio transplantacijos biuro direktorė Audronė Būziuvienė pridūrė, kad 2018–2023 metais Lietuvoje du transplantologijos centrai Kaune ir Vilniuje atliko 750 organų transplantacijų. Tikimasi, kad tobulesnės DI sistemos palengvins transplantologų darbą ir pagerins pacientų išgyvenamumą. Tai padės išvengti situacijų, kai tenka atsisakyti širdies, plaučių ar kepenų, nes nėra komandos (arba trūksta transplantacinių maišelių).

Pirmoji konferencijos dalis buvo skirta širdies transplantacijai. VU prof. Kęstutis Ručinskas pranešime „Širdies transplantacija VUL Santaros klinikose“ kalbėjo, kad esminė jų problema – nuolatinis donorų organų deficitas. Vienas iš tokių dar ne-

išnaudotų rezervų – neplakančios širdies donorai. Be to, naudojant modernias perfuzijos sistemas, galima pailginti donoro širdies gyvybingumą. Pasaulyje jau pradedamos ir ksenotransplantacijos, naudojant genetiškai redaguotas kiaulės širdis. K. Ručinskas pažymėjo, kad jų centras Lietuvoje kol kas yra vienintelis, atliekantis vaikų širdies transplantacijas. Jo manymu, DI galėtų anksčiau ir efektyviau prognozuoti atmetimo reakcijas. Padėtų geriau parinkti donoro-recipientų porą, galbūt leistų identifikuoti daugiau tinkamų transplantacijai donorų.

Perspektyvi sritis – ksenotransplantacija

LSMU rektorius akad. Rimantas Benetis pranešime „Krūtinės organų transplantacija ir DI“ trumpai priminė transplantacijos istoriją pasauly-

je. Kaune pirmoji širdies transplantacija atlikta 2001 metais. Europoje tokių pacientų išgyvenamumas geresnis negu JAV ir Šiaurės Amerikoje. Kas gali padidinti donorų kiekį? Heterotropinė širdies transplantacija (kai įsiuvama donoro širdies dalis), neplakančios širdies donoro plaučių transplantacija – tačiau šiuo atveju reikia labai tiksliai parinkti plaučius pagal krūtinės dydį, kad jie tinkamai funkcionuotų. Perspektyvi sritis yra ksenotransplantacija. Pažymėtina, kad du pacientai su persodintomis, genetiškai modifikuotomis kiaulės širdimis išgyveno porą savaičių. LSMU ligoninėje Kauno klinikos plaučių ir širdies-plaučių komplekso transplantacijos pradėtos 2007 metais ir ši ligoninė ligi šiol yra vienintelė Lietuvoje, atliekanti šias sudėtingas procedūras. Akademiko manymu, DI gali atlikti audinių at-

metimo reakcijos stiprumo analizę, įvertinti paciento priešoperacinę būklę. Studijos liudija, kad slaugoje DI jau veikia net geriau už žmones. Tačiau šių algoritmų naudojimas medicinos srityje dar gana ribotas, nes DI negali vertinti aplinkos, konteksto. Jeigu analizei pateikti duomenys klaidingi, išvados irgi bus tokios.

LSMU Kauno klinikų kardiologas, doktorantas Arnas Karužas kalbėjo apie DI taikymo galimybes vaizdų analizei kardiologijoje ir transplantologijoje. Jis sakė, kad Lietuvoje KTU ir LSMU bei kitų 4 institucijų pagrindu yra kuriamas DI kompetencijos centras. Šiuo metu yra sukurta algoritmų, kuriuos galima taikyti medicinos praktikoje. Jie naudojami planuojant operacijas, vertinant pooperacines prognozes. DI daug kur gerai prognozuoja

ir pranoksta standartinius metodus. Paaiškėjo, kad DI prilygsta, o kartais net pranoksta žmogaus pateiktas išvadas. DI algoritmai jau naudojami širdies UG tyrimuose (tai dinamiškas tyrimas, kurį sunku pritaikyti dirbtiniam intelektui, bet šie algoritmai jau sugeba patikimai vertinti aortos stenozę, širdies diastolinę disfunkciją. DI taikymas pasiteisina 2D echokardiografijoje, diagnozuojant specifines patologijas. Širdies sarkoidozę algoritmai nustato lygai taip pat gerai kaip specialistas žmogus. Kompiuterinėje tomografijoje taikant DI galima išsiversti be kontrastinės medžiagos, taip sumažinant riziką pacientui. Transplantologijoje DI ypač praverčia numatant rizikas (pvz., atmetimo reakcijas), tiksliau atrenkant donorus ir recipientus.

Tarptautinė mokslinė konferencija „Psichologijos mokslas sveikatai“

Balandžio 17 d. vyko 5-toji tarptautinė mokslinė-praktinė konferencija „Psichologijos mokslas sveikatai“ (angl. *Psychology Science for Health*), kurią organizavo Lietuvos sveikatos mokslų universiteto VSF Sveikatos psichologijos katedra bei Psichologinės gerovės ir sveikatos mokymų centras (PGSMC). Šis renginys buvo skirtas medicinos psychologams, psichoterapeutams, socialiniams darbuotojams, visuomenės sveikatos specialistams, gydytojams, slaugytojams ir ugdymo specialistams, studentams.

■ Konferencijos organizatoriai, pranešėjai ir savanoriai.

■ LSMU Visuomenės sveikatos fakulteto dekanės prof. dr. Idos Liseckienės sveikinimo žodis.

Dr. Šarūnė Magelinskaitė-Legkauskienė

Konferencijoje dalyvavo per 100 dalyvių. Džiaugiamės, kad į renginį atvyko ne tik skirtingų studijų programų lietuvių ir tarptautinių studentų, dėstytojų, tyrėjų, bet ir specialistų praktikų. Dalyvių susidomėjimas atliepė ir pagrindinį konferencijos tikslą – norą dalytis Lietuvoje ir tarptautiniu mastu atliktų tyrimų rezultatais sveikatos psichologijos srityje, stiprinant bendradarbiavimą tarp psichologijos mokslo ir praktikos.

Konferencijos atidarymo ceremonijoje sveikinimo kalbas tarė LSMU prorektorė mokslui prof. habil. dr. Vaiva Lesauskaitė ir LSMU Visuomenės sveikatos fakulteto dekanė prof. dr. Ida Liseckienė. Sveikinimo kalbose pabrėžta neabejotina psichologijos mokslo svarba ir aktualumas šiandieniam pasaulyje, augantis jaunosios kartos susidomėjimas psichologijos studijomis.

Konferencijos plenarinius pranešimus skaitė mokslininkai iš Norvegijos, Austrijos, Turkijos, Lietuvos. Plenarinių pranešimų sesijoje dr. R. Petrolienė (LSMU, Kaunas) nagrinėjo motyvuojančio pokalbio teorines prielaidas ir pritaikymo galimybes sveikatos priežiūroje. Dr. V. Asisi (Autizmo terapijos centras, Sonnenwendviertel ambulatorinė klinika, Viena) pristatė autizmo diagnostikos galimybes ankstyvoje vaikystėje, taikant inovatyvius metodus. Profe-

Konferencijos plenarinius pranešimus skaitė mokslininkai iš Norvegijos, Austrijos, Turkijos, Lietuvos.

sorius emeritas R. Sundet (Pietryčių Norvegijos universitetas, Drammen) dalijosi savo ilgametės psichoterapijos darbo su šeimomis patirtimi ir akcentavo kūrybiškumo svarbą terapinio darbo procese. Dr. Ezgi Findik (Ankaros universitetas, Ankara) pristatė savo ir kolegų tyrimo rezultatus apie Dėmesingumo grįsto nėštumo ir tėvystės programos poveikį prenataliam priarišumui, moterų depresijos, streso ir nerimo lygiui.

Trijose žodinių pranešimų sesijose dalyvavo LSMU sveikatos psichologijos ir klinikinės sveikatos psichologijos programų alumnai, Sveikatos psichologijos katedros dėstytojai bei studentai. Buvo pristatyti vykdomų mokslinių tyrimų ir projektų rezultatai – rizikingo elgesio ir santykių, prisitaikymo ir emocijų bei psichologo darbo ypatumų problematika sveikatos priežiūros sistemoje. Žodinių pranešimų sesiją papildė studentų tiriamųjų darbų stendinių pranešimų sesija. Konferencijos dalyviai galėjo išrinkti geriausią stendinį pranešimą. Sveikiname geriausio stendinio pranešimo

■ LSMU prorektorės mokslui prof. habil. dr. Vaivos Lesauskaitės sveikinimo žodis.

■ Stendinių pranešimų sesija.

autorė S. Žukaitė ir jos darbo vadovė prof. D. Antinienė. Su konferencijoje pristatytų pranešimų santraukomis galima susipažinti konferencijos santraukų leidinyje „5th INTERNATIONAL SCIENTIFIC-PRACTICAL CONFERENCE “PSYCHOLOGY SCIENCE FOR HEALTH”“. Tikime, kad konferencija „Psichologijos mokslas sveikatai“ ne tik tarnauja psichologijos

mokslo sklaidai, bet ir stiprina profesinę bendruomenę, tarptautinį bendradarbiavimą, prasmingų mokslo ir praktikos sąveikų idėjų bei sprendimų generavimą.

mokslo sklaidai, bet ir stiprina profesinę bendruomenę, tarptautinį bendradarbiavimą, prasmingų mokslo ir praktikos sąveikų idėjų bei sprendimų generavimą.

Ar dirbtinis intelektas gali padėti transplantologams?

8» Inkstų transplantacija ir DI taikymas diagnostikoje bei chirurgijoje

Antroji dalis buvo skirta inkstų transplantacijai. VUL Santaros klinikų doc. Arūnas Želvytis kalbėjo apie inkstų transplantaciją ir dirbtinio intelekto taikymą diagnostikoje bei chirurgijoje. Dabar transplantologai naudoja robotus, paimant inkstą. Tačiau medicams reikia spręsti, kaip geriau išsaugoti donoro inkstą: naudojant imersiją ar perfuziją? Kaip atrasti optimalias inksto laikymo sąlygas prieš transplantaciją. Siekiama, kad ir recipientas, ir donoras išgyventų kuo ilgiau. Ir čia tikrai padėtų DI algoritmai. Deja, chirurgo požiūriu dėl palyginti nedidelio transplantacijų kiekio trūksta duomenų tokiems algoritmams sukurti. Europoje DI irgi dar mažai taikomas. Tačiau jis naudojamas diagnostikoje ir kartais robotinėje chirurgijoje. DI galima taikyti net pacientų edukavimui, nes žmonės labai skirtingi, ir dirbtinis intelektas kiekvienam jų pritaiko klausimus ar atsakymus.

LSMUL Kauno klinikų Nefrologijos klinikos vadovė prof. Inga Arūnė Bumblytė kalbėjo apie inkstų transplantaciją ir išiečių prognozavimą, naudojant klasikinius matematinis metodus, kaip profesorių pajuokavo – „natūralų intelektą“. Pagal inkstų transplantacijų skaičių 1 mln. gyvenytojų siekiame Europos vidurkį. Išgyvenamumo rezultatai irgi gerėja. Bet viena problemų, su kuria neretai susiduria transplantologai, – vėluojanti persodinto inksto funkcija. LSMU mokslininkai išsiaiškino, kokie biožymenys padeda tai prognozuoti. Žymenims pastaruoju metu skiriama la-

bai daug dėmesio, nes tai pagerintų organų suderinamumą, leistų geriau prognozuoti išiečius. Todėl labai svarbi mokslo sritis yra metabolomika. Visa tai – „natūralaus intelekto“ panaudojimo rezultatai. DI panaudojimo galimybes riboja „mažos šalies“ statusas ir nepakankamai didelis transplantacijų skaičius.

Dirbtinių neuronų tinklą galima išmokyti labai sudėtingų dalykų

Trečioji konferencijos dalis buvo skirta kepenų transplantacijai. Akad. Kęstutis Strupas apžvelgė pilvo organų transplantacijos VU Santaros klinikose pasiekimus, pažymėjo, kad kasos transplantaciją diabetu sergantiems ligoniams ateityje gali pakeisti kasos ląstelių transplantacijos, kurios sėkmingai pradėtos Santaros klinikose, tačiau reikia dar išspręsti šios procedūros ilgalaikio efekto klausimus. Pranešėjas pažymėjo donoringų kepenų perfuzijos aparatų svarbą – tai leidžia panaudoti blogesnės kokybės donorines kepenis ir užtikrinti gerus transplantacijos rezultatus. DI galėtų padėti vykdyti donorių atranką, optimizuoti organizacinius pilvo organų transplantacijos aspektus. Jaunosios LMA alumnas, LSMU Gastroenterologijos klinikos vadovas prof. Juozas Kupčinskis, pristatydamas kepenų transplantacijos Kauno klinikose rezultatus, palietė ir istorinius aspektus. Transplantologijos pradininku Lietuvoje galima laikyti prof. Vladą Kuzmą, kuris tarpukario Lietuvoje vykdė pirmuosius inkstų transplantacijos eksperimentus šunims. Pirmąją sėkmingą kepenų transplantaciją Lietuvoje 2000 m. atliko Kauno klinikose

■ Iš kairės: prof. Juozas Kupčinskis, doc. Povilas Ignatavičius, doc. Tomas Vanagas, dr. Arnas Karužas.

prof. Juozas Pundzius ir prof. Giedrius Barauskas, o 2022 m. šioje ligoninėje buvo atliktas didžiausias šalyje kepenų transplantacijų skaičius – 19. Pranešėjas taip pat pristatė daug klinikose vykdomų Europos sąjungos ir kitų tarptautinių kepenų cirozės ir vėžio problemai skirtų mokslinių projektų, kuriuose naudojamos ir dirbtinio intelekto metodikos. LSMU Chirurgijos klinikos doc. Povilas Ignatavičius pasidalijo savo 2 metų chirurgo darbo patirtimi Ciuricho (Šveicarija) transplantacijos centre ir pažymėjo, kad būtina iš šios šalies perimti neplakančios širdies donoringų kepenų panaudojimo metodus, tačiau reikia keisti įstatyminę bazę, taip pat reikėtų pasiekti, kad Ligoninių kasos apmokėtų už donoringų kepenų perfuzijos procedūras. LMA Technikos mokslų

skyriaus pirmininkas akad. Gintautas Dzemyda savo pranešime apžvelgė dirbtinio intelekto metodikų taikymą, prognozuojant kepenų transplantacijos operacijų išiečius VU Santaros klinikose. Akademikas pažymėjo, kad lūžis DI srityje įvyko tuomet, kai buvo sukurti giliai neuronų tinklai. Naudojant šią technologiją, galima dirbtinių neuronų tinklą išmokyti labai sudėtingų dalykų. Be abejo, lygia greta vystosi ir yra naudojami klasikiniai tinklai (vadinamasis „mašininis mokymasis“). Šie metodai sparčiai vystosi ir taikomi įvairiose situacijose. Jie praverčia analizuojant itin sudėtingus duomenis.

Apibendrinamas konferenciją Biologijos, medicinos ir geomokslų skyriaus pirmininkas akad. Limas Kupčinskis padėjo pranešėjams ir

pabrėžė, kad DI panaudojimas sveikatos apsaugos sistemoje atveria plačias galimybes, tačiau pajuokavo, kad „praktikos gydytojai dėl to darbo neraras“. Tačiau verta žinoti tai, ką prognozuoja JAV sveikatos specialistai – ateityje gydytojai, pasinaudojantys DI galimybėmis, gali išstumti gydytojus, kurie neįsisavins šių inovacijų.

Konferencijos pabaigoje vyko Dominyko Kubiliaus kartu su LRT, Kauno klinikų ir VUL SK Transplantacijos centrais, donoringomis ligoninėmis ir kitais partneriais sukurtu dokumentinio filmo „Prisikėlimas“ pristatymas. Filmo nuoroda <https://we.tl/t-6jMpA7UCCT>

Tekstą parengė Biologijos, medicinos ir geomokslų skyriaus pirmininkas akad. Limas Kupčinskis, dr. Rolandas Maskoliūnas

Europos virškinamojo trakto chirurgų draugijos konferencija Portugalijoje

Balandžio 18–21 d. Chirurgijos klinikos darbuotojai dalyvavo Europos virškinamojo trakto chirurgų draugijos (angl. *European Digestive Surgery, EDS*) konferencijoje Porto mieste, Portugalijoje. Ši draugija kasmet rengia konferencijas skirtingose Europos šalyse, siekdama kuo platesnį ratą chirurgų supažindinti su mokslo naujienomis, klinikiniais tyrimais, chirurginių operacijų metodikomis, suteikti žinių jauniems chirurgams apie mokslinių tyrimų vykdymą, mokslinės literatūros skaitymą bei analizę.

Doc. Povilas Ignatavičius

Prof. Žilvinas Dambrauskas ir doc. Povilas Ignatavičius yra šios draugijos tarybos nariai, prof. Giedrius Barauskas – garbės narys, o dr. Rita Gudaitytė atstovauja šiai organizacijai Europos gastroenterologų asociacijoje (angl. *United*

European Gastroenterology, UEG).

Pirmąją konferencijos dieną dr. R. Gudaitytė, prof. Ž. Dambrauskas ir doc. P. Ignatavičius kartu su kolegomis iš Tiubingeno universitetinės ligoninės Vokietijoje vedė įrodymais pagrįstos medicinos mokymus, skirtus jauniems chirurgams, gydytojams rezidentams. Kasmet šiuose mokymuose dalyvauja 30–40 žmonių, atstovaujančių skirtingoms valstybėms bei įstaigoms. Antroji ir trečioji konferencijos dienos skirtos klinikinės praktikos naujienoms, chirurginiams metodams. Daug dėmesio skirta laparoskopinei ir ypač robotinei chirurgijai. Prof. G. Barauskas ir doc. P. Ignatavičius pirmininkavo dviem sesijoms, skirtoms kepenų ir tulžies latakų chirurgijai, prof. Antanas Gulbinas skaitė pranešimą apie kirkšnies išvaržas.

Šių metų konferencijoje dalyvavo beveik 200 dalyvių iš įvairių Europos šalių. 2025 metų balandžio mėnesį ši konferencija vyks Stambulo mieste, Turkijoje.

Dr. H. M. Kauzonė apie „Tech_Champ“ hakatoną: „Mūsų tikslas – surasti inovatyvius pacientų registracijos pas specialistus sprendimus“

LSMU Kauno ligoninės direktorė valdymui ir infrastruktūrai dr. Helga Marija Kauzonė, buvusi švietimo ir mokslo viceministrė, aktyviai dalyvavo „Tech_Champ“ hakatone, kuris vyko Santakos slėnyje Kaune balandžio 19–21 dienomis. Tai buvo intensyvus 26 valandų trukmės renginys, kuriame startuoliai turėjo sukurti konkretų sprendimą savo komandos arba verslo korporacijų bei organizacijų pateiktiems #MedTech arba #DiglTech iššūkiams.

■ LSMU KL direktorė valdymui ir infrastruktūrai dr. Helga Marija Kauzonė.

■ Ieškant inovatyvių sprendimų sveikatos priežiūros įstaigoms.

Saulius Tvirbutas

LSMU Kauno ligoninės
Kommunikacijos ir rinkodaros
skyriaus vadovas

„Mūsų tikslas, dalyvaujant šiame hakatone, – surasti inovatyvius pacientų registracijos pas specialistus sprendimus. Džiugu matyti, kad startuolių komandos, įkvėptos mūsų iššūkiu, pasirengusios sukurti sprendimus, kurie galėtų būti integruoti ne tik mūsų, bet ir kitų ligoninių sistemose visame pasaulyje, – sakė dr. Helga Marija Kauzonė. – Dėl savo ankstesnių pareigų ir patirties, formuojant mokslo bei inovacijų politiką šalyje, puikiai suprantu, kaip svarbu skatinti technologinį vystymąsi ir inovacijas Lietuvoje. Šis renginys – tai ne tik galimybė perduoti žinias jaunesniajai kartai, bet ir puikus būdas įgyvendinti ilgalaikes ša-

Apie LSMU Kauno ligoninę

LSMU Kauno ligoninė yra viena iš lyderių teikiant aukščiausios kokybės medicinos paslaugas Lietuvoje ir aktyviai dalyvauja tarptautiniuose sveikatos priežiūros projektuose. Ligoninė yra įsipareigojusi ne tik gydyti ligas, bet ir skatinti sveikatos priežiūros inovacijas, dalyvaudama moksliniuose tyrimuose ir tarptautiniuose inovacijų mainuose. Aktyviai kurdama ir diegdama inovacijas, LSMU Kauno ligoninė prieš savaitę pateikė dvi GovTech priemonės paraiškas: „Kokybės vadybos dokumentų turinio valdymas DI priemonėmis“, „Instrumentų ir kitų medicinos priemonių (prietaisų) identifikavimo ir valdymo sistemos diegimas LSMU Kauno ligoninėje“.

lies strategijas sveikatos technologijų inovacijų srityje.“

„Tech_Champ“ hakatonas subūrė daugybę inovatorių ir verslo lyderių, siekiančių sukurti sprendimus sveikatos priežiūros sektoriui. Ypatingo dėmesio renginys sulaukė ir dėl to, kad jame dalyvavo tik Lietuvos startuoliai, o tai yra strateginis žingsnis kuriant inovatyvią šalį. Renginy-

je dalyvavo pranešėjai iš Silicio slėnio, „MIT Sandbox“ ir kitų pasaulinio garso inovacijų centrų, kurie dalijosi žiniomis ir patirtimi, siekiant skatinti technologinių sprendimų kūrimą.

Helga Marija Kauzonė pabrėžė šios iniciatyvos svarbą ir kaip mentorė: „Hakatone aktyviai dalyvauju ir kaip mentorė. Džiaugiuosi matydama, kaip jauni Lietuvos verslai

drąsiai žengia ir sveikatos priežiūros arenoje. „Tech_Champ“ hakatonas suteikė unikalią galimybę mūsų startuoliams ne tik išbandyti jų idėjas realioje aplinkoje, bet ir gau-

ti vertingų įžvalgų iš pasaulio lygio pranešėjų. Tai padeda mūsų startuoliams augti ir tobulėti, o tai yra būtina norint kurti konkurencingą ir inovatyvią šalį.“

Būsimuosius Kazachstano farmacininkus įkvėpė virtualių paskaitų kursas: kuria ambicingus planus

Tęsiantis strateginei Lietuvos sveikatos mokslų universiteto (LSMU) partnerystei su Kazachstano aukštosiomis medicinos mokyklomis, Universiteto mokslininkai randa šiuolaikiškų būdų pasidalyti savo žiniomis ir įgūdžiais.

Rasa Masiokaitė

LSMU Komunikacijos tarnybos
Vidinės ir išorinės komunikacijos
skyriaus išorinės komunikacijos
specialistė

Šiomet LSMU pasirašė bendradarbiavimo memorandumą su Kazachų nacionalinio S. D. Asfendijarovo medicinos universitetu (KazNMU). Neseniai šiame universitete stažuoję kaip vizituojanči profeso-
rė baigė LSMU Farmacijos fakulte-

to Vaistų technologijos ir socialinės farmacijos katedros vedėja profesorė Jurga Bernatienė.

40 val. trukmės farmacinių formų technologijos kursą Kazachstano studentams profesorė perskaitė nuotoliniu sinchroniniu būdu. Jos paskaitų klausėsi ir aktyviai dalyvavo Farmacijos mokyklos Farmacinių technologijų katedros studentai.

Būsimuosius Kazachstano farmacininkus įkvėpė virtualių paskaitų kursas: kuria ambicingus planus

11» „Tai buvo įdomi ir puiki patirtis – mokytis KazNMU Farmacijos fakulteto studentus per nuotolinį ryšį! Savotiška telefarmacija, bet – studijų, edukacijos srityje. Džiaugiuosi, kad su būsimaisiais Kazachstano farmacininkais galėjau pasidalyti visa savo mokslo, studijų ir verslo srityje sukaupta patirtimi“, – kalbėjo prof. J. Bernatoniene.

Nuotoliniu būdu studentams buvo demonstruojama įvairių farmacinių formų gamyba modernia įranga aprūpintose LSMU Naujausių farmacijos bei sveikatos technologijų centro laboratorijose, o Kazachstane įvairių farmacijos specialybių studentai tą patį gamybos procesą realiu laiku pakartodavo KazNMU farmacijos laboratorijoje.

Profesorė negailėjo pagyrimų Kazachstano farmacijos studentams: pasak jos, jaunosios kartos atstovai – itin kruopštūs, aktyvūs,

be galo mandagūs, labai stengėsi kalbėti angliškai, užduodavo daug klausimų ir visada parodydavo, kaip pavyko atlikti studijuojamas užduotis.

KazNMU tinklalapyje savo įspūdžiais apie kursą pasidalijo ir farmacijos studentai.

Farmacinės gamybos technologijų specialybės studentė Nesibeli Bitemirova džiaugėsi, kad pirmą kartą klausant paskaitų kurso tokiu būdu, drauge su kolegomis pavyko pagaminti visas farmacines formas, o įgytas žinias profesorė tikrino įvairiomis interaktyviomis priemonėmis.

Tos pačios specialybės studentas Aytymbekas Nurtore buvo patenkintas įgavęs tarptautinės darbo patirties vakarietiškoje laboratorijoje ir tikėjosi šią patirtį pritaikyti tolesnėse studijose užsienyje.

Išklausiusi kursą, Šajachmet Dagira džiaugėsi atradusi inovatyvią

farmacinių formų gamybą trimačiu spausdintuvu (3D) ir tikisi šias žinias gilinti magistrantūros ir doktorantūros studijose.

Minkštų ir skystų farmacinių formų gamyba besidominti studentė Mailybajeva Nazerke įvertino, kad buvo labai naudinga pamatyti šiuo-

laikinės laboratorijos darbo principus, smulkinimo, homogenizacijos, maišymo, sterilizacijos, filtravimo ir kitas naujausias technologijas. Ateityje studentė ketina savo žinias pritaikyti gamindama inovatyvius natūralius kosmetikos produktus iš vietinių augalinių žaliavų, tad prof.

J. Bernatoniene paskaitų kursą įvertino kaip itin naudingą.

Nors toks virtualus LSMU moklininkės vizitas kaip vizituojančios profesorės buvo vienkartinis, prof. J. Bernatoniene sutiko būti KazNMU doktoranto konsultante, tad bendradarbiavimas tęsis.

Gyvūnų mokslo fakulteto darbuotojų vizitas Federiko II Neapolio universitete

Balandžio pirmosiomis dienomis Gyvūnų mokslų fakulteto Gyvūnų veisimo katedros doc. dr. Evaldas Šlyžius ir jaunesnioji mokslo darbuotoja dr. Birutė Šlyžienė pagal Erasmus+ mainų programą stažavosi viename seniausių pasaulyje ir seniausiame pasaulietiniame Italijoje Federiko II Neapolio universitete.

Doc. dr. Evaldas Šlyžius, dr. Birutė Šlyžienė
LSMU Gyvūnų mokslų fakulteto Gyvūnų veisimo katedra

Vizito metu, siekiant plėtoti studijų ir mokslo bendradarbiavimo ryšius, koordinuojami prof. Serena Calabrò, susitikime su Veterinarinės medicinos ir gyvulininkystės katedros padalinį mokslininkais jų kuruojamuose padaliniuose: Gyvūnų biotechnologijų, Gyvūnų pašarų analizės ir Veterinarinės genetikos ir gyvulininkystės biotechnologijų laboratorijose. Ieškojome sąlyčio taškų potencialiam bendradarbiavimui ateityje teikiant tarptautinius mokslinius projektus ir rengiant publikacijas, susijusias su gyvūnų veislininkyste.

Susitikimo su Veterinarinės medicinos ir gyvulininkystės kate-

dros Erasmus+ koordinatorė prof. Laura Rinaldi ir administratoriumi Giovanni Palermo metu aptarėme studentų ir dėstytojų mainų skatinimą tarp LSMU ir Federico II universitetų pagal Erasmus+ mobilumo programą.

Doc. dr. Evaldas Šlyžius vizito metu gyvūnų produkcijos ir valdymo (bakaluro studijos) bei gyvulininkystės mokslo ir technologijų (magistro studijos) studijų programų studentams skaitė paskaitas apie smulkiųjų atrajotojų ir kamelidų veisimą, avių, ožkų, alpų veisles, jų klasifikaciją ir panaudojimą, veisimo tikslus ir uždavinius, fenotipinį ir genetinį vertinimą bei atrankos ir parankos principus smulkiųjų atrajotojų ir kamelidų veislininkystėje.

■ Su prof. Serena Calabrò, prof. Laura Rinaldi ir studentais.

Gydantis miškas: gamtos ir miško terapijos sesija, praturtina patirtimis ir įžvalgomis

Regis, kuo galėtum nustebinti lietuvį, pasiūlęs pasivaikščioti miške. Miškai, medžio artumas, sakoma, mums tiesiog į kraują įaugę. Vis dėlto savaitgalį vykusios gamtos ir miško terapijos sesijos daliai Lietuvos sveikatos mokslų universiteto (LSMU) bendruomenės narių tapo netikėtu atradimu. Pasivaikščiojimas po Pažaislio šilą, proga neįprastai patirti mišką virto netikėta kelione į save, priminė, kaip glaudžiai esame susiję su gamta, praturtino kitų dalyvių įžvalgomis.

Rasa Masiokaitė

LSMU Komunikacijos tarnybos Vidinės ir išorinės komunikacijos skyriaus išorinės komunikacijos specialistė

Nemokamas gamtos ir miško terapijos sesijas mūsų bendruomenės nariams surengė specialistai, baigiantys LSMU miško terapijos podiplomines studijas. Abi savaitgalio dienas sesijos vyko dalyvaujant kurso dėstytojui dr. Julijui Neverauskui.

Susidomėjimas naujove buvo didelis: į abi sesijas užsiregistravo apie 200 dalyvių, nepabūgusių atšiaurų savaitgalio orų. Nedidelėmis grupelėmis žmonės leidosi Pažaislio šilo takais ir keletui valandų paniro į terapines sesijas rimtį.

Miško terapeutai įprastą mišką pakvietė patirti neįprastai: skir-

ti laiko ne tik jį užuosti, išgirsti, bet ir pajusti, apčiuopti, netgi paragauti. Netikėta patirtimi ne vienam tapo ir kvietimas pasikalbėti su pasirinktu medžiu, išsakyti jam tai, ko galbūt nepasakysi jokiam žmogui.

Šilo takais keliauta fiksuojant vis kitus miško ir asmeninės patirties aspektus, įsiklausant ir į mišką, ir į save, vis stabtelint pasidalyti pojūčiais, mintimis. Miško aplinka ir sesijos pobūdis kvietė netikėtiems atsivėrimams, savo gyvenimo, ryšio su gamta apmąstymui.

Miško terapijos podiplominių studijų dėstytojas dr. Julius Neverauskas priminė, jog žmonės tūkstančius metų gyveno gamtoje, ir poreikis joje būti tiesiog „įrašytas“ mums į smegenis.

Modernioji miško ir gamtos terapijos kryptis – vadinamosios miš-

ko maudynės – atsirado Japonijoje kaip atsvara urbanistinei kultūrai.

Viena šios terapijos kryptis kvietė tiesiog visais sensoriniais pojūčiais – rega, uosle, klausa, skonių, lytėjimu – susiliesti su mišku. Antroji, kurią dr. J. Neverauskas išplėtojo kartu su psichologe-psichoterapeute Giedre Žalyte, – kad miško terapijos koncepcija buvo papildyta apskritai visos gamtos elementais – nuo pievų iki vandens telkinių.

„Mes, terapeutai, esame tarpininkai, kurie padeda žmogui pasinaudoti gydančiomis gamtos galiomis kviesdami – ne teikdami užduotis ar nurodymus, o būtent kviesdami – tam tikrai bendrai su kitais patirčiai – pasidalyti įžvalgomis apie save, savo savastį, santykį su gamta, kitais ir savimi, savo gyvenimo tikslus ir prasmę.

Autorės nuotr.

Pasidalyti įžvalgomis – labai svarbi miško terapijos dalis. Į tą patį kvietimą žmonės reaguoja visiškai skirtingai, tad dalydamiesi mintimis, įspūdžiais ir patirtimis mes vienas kitą praturtiname. Netgi toje pačioje vietoje teikdami tą patį kvietimą kaskart galime atrasti kažką sau ir kažką naują“, – pabrėžė programos dėstytojas.

Podiplominių studijų programą „Miško terapija“ rengia LSMU Reabilitacijos klinika. Studijos supažindina su naujaisiais gamtos veiksmų ir miško terapijos metodų taikymo klinikinėje praktikoje pasiekimais ir galimybėmis, mokslo ir praktikos

naujovėmis, suteikia praktinių įgūdžių taikant gamtos terapijos intervencijas individualiai ir grupėje.

Miško terapijos programa skirta visų specialybių gydytojams, psichologams, psichoterapeutams, sveikatos priežiūros specialistams, visuomenės sveikatos specialistams, slaugos, akušerijos, ergoterapijos, kinetoterapijos, socialinio darbo, gyvenimo medicinos specialistams, papildomos ir alternatyviosios sveikatos priežiūros specialistams, miškininkystės, kraštotvarkos specialistams. Laukiami ir kitų sričių bei profesijų specialistai, besidomintys gamtos ir miško terapija.

Konferencija Odontologijos fakultete

Kokybiška edukacija – LSMU Odontologijos fakulteto prioritetas. Drauge su socialiniais partneriais nuosekliai dirbame tam, kad jaunajai kartai suteiktume aukščiausio lygio žinių bagažą“, – taip apie praėjusį šeštadienį vykusią LSMU ir tarptautinio implantų gamintojo „MegaGen“ organizuotą konferenciją „Burnos chirurgijos ypatumai“ kalbėjo dekanas prof. Dainius Razukevičius ir prodekanė prof. K. Lopatienė.

Kokybiška edukacija – LSMU Odontologijos fakulteto prioritetas.

Konferencija buvo skirta Lietuvos ir užsienio studentams bei rezidentams pasidalyti klinikiniais atvejais, praktika, patarimais per studentų prizmę.

Pilna salė dalyvių nuo ankstyvo ryto klausėsi pranešimų, kurie apėmė visą burnos chirurgų kasdienybę: retinuoti dantis, jų dygimo ypatumai bei šalinimo metodikos niuansai, momentinės dantų ir implantų protezavimo strategijos, chirurginės intervencijos planavimas ir paruošimas laikinoms restauracijoms, minkštųjų audinių plastika aplink dantis ir implantus. Dekanas prof. D. Razukevičius su prodekanė prof. K. Lopatienė pasidžiaugė, kad studentų konferencija šeštadienį sudomino daugiau nei 120 dalyvių.

Savo žiniomis dalijosi ilgametę patirtį odontologijoje turintys lektoriai: gyd. burnos chirurgas Marijus Strazdas, gyd. odon-

tologas-ortopedas Algirdas Balčiūnas, gyd. periodontologas Jonas Alkimavičius bei charizmatiškasis svečias iš Ispanijos – dr. Nicolas Aronnas Mallia, kurio prezentacijos tema –

„Minimal invasive approach in implantology and aesthetic management“. Renginį vainikavo diskusija tarp dalyvių, pranešėjų ir „MegaGen“ atstovų, tikėtina, nubrėžusi tolesnį kelią

galimiems ateities sąlyčio taškams, iškėlė studentams minčių apie gilesnes studijas ar praktinio kelio ateities gaires.

Odontologijos fakulteto inf.

Paslaptieji eozinofilai: kaip juos suvaldyti sergant astma

Astmos paplitimas pasaulyje įgauna epidemijos mastą. Pasaulinės sveikatos organizacijos duomenys rodo, jog šia nepagydoma liga serga apie 339 mln. žmonių, kasdien ji nusineša apie 1 tūkst. gyvybių.

Rasa Masiokaitė

Komunikacijos tarnybos Vidinės ir išorinės komunikacijos skyriaus išorinės komunikacijos specialistė

Pusei sergančiųjų astma pasireiškia eozinofilinis kvėpavimo takų uždegimas. Eozinofilai – imuninės sistemos dalis. Pirminė šių ląstelių funkcija yra saugoti organizmą nuo daugialąsčių parazitų ir jų sukiamų infekcijų – tačiau susirgus astma ar kai kuriomis kitomis uždegiminėmis ligomis, organizme daugėja kitomis funkcijomis pasižyminčių eozinofilų. Šios ląstelės ima migruoti į kvėpavimo takus ir turi neigiamą poveikio ligos eigai, o kartais netgi gali lemti itin sunkias astmos formas.

Lietuvos sveikatos mokslų universiteto (LSMU) Pulmonologijos klinikos ir Pulmonologijos laboratorijos mokslininkų grupė sutelkė dėmesį į eozinofilus: pastebėta, kad susirgus astma šios ląstelės ima elgtis neįprastai ir netgi ima žaloti kvėpavimo takus ir plaučius. Šis tyrimas ypatingas ir dėl to, kad vertinamos ląstelės, išskirtos iš astma sergančių asmenų kraujo.

Kas verčia žmogaus imuninės sistemos daliai atstovaujančias ląsteles veikti žalingai ir kaip nuslopinti jų neigiamą poveikį?

„Suklaidintos“ ląstelės ir jų skirtingos funkcijos

Pasak LSMU MA Pulmonologijos klinikos Pulmonologijos laboratorijos vadovo prof. Kęstučio Malakausko, eozinofilai – ne tik uždegiminės ląstelės. Jie dalyvauja vykstant ypatingiems audinių ar organų būklės pokyčiams, ir kvėpavimo takai – ne išimtis.

Eozinofilai kvėpavimo takuo-

se atlieka „gerają“ funkciją, užtikrina sklandų kvėpavimo takų modeliavimosi (*modeling*) stadiją. Tačiau sergant astma, eozinofilai išbalansuoja tarpląstelinę pusiausvyrą plaučiuose, pradeda vystyti nepalankus procesus – kvėpavimo takų remodeliavimas: padidėja bronchų lygiųjų raumenų masė, sustorėja kvėpavimo takų sienelė, progresuoja jungiamasis audinys ir pan.

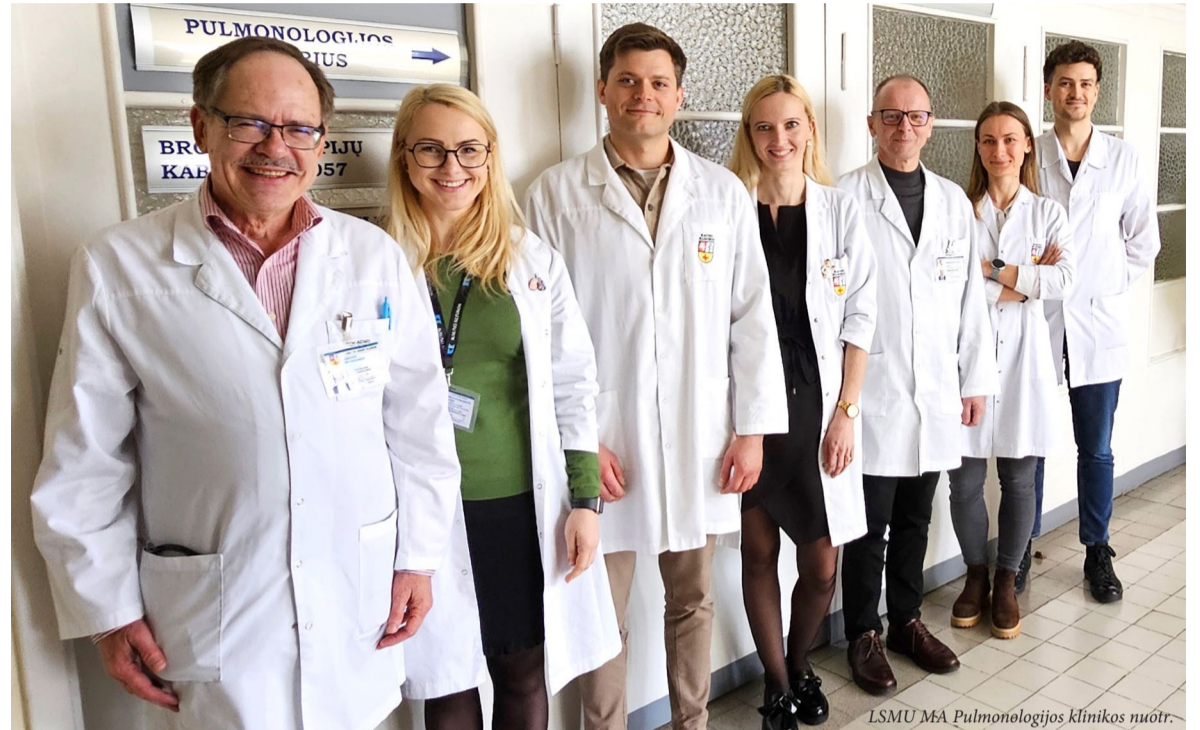
Prieš aštuonerius metus pasaulyje pirmą kartą nustatyti eozinofilų potipiai – uždegiminiai ir rezidentiniai eozinofilai, kurių biologinės savybės skiriasi. Uždegiminiai eozinofilai aktyviai dalyvauja uždegimo procesuose, o rezidentiniai palaiko plaučių audinių būklės pusiausvyrą. Nors galėtume juos vadinti „geraisiais“ ir „blogaisiais“, svarbus ir kiekybinis veiksnys – per daug „gerųjų“ eozinofilų taip pat sutrikdo nusistovėjusią pusiausvyrą.

Šie atradimai atvėrė naują langą eozinofilų, kaip nevienalytės ląstelių populiacijos tyrimuose, tad mūsų mokslininkų grupė didžiausią dėmesį skyrė įvertinti eozinofilų potipių biologinių savybių tyrimams.

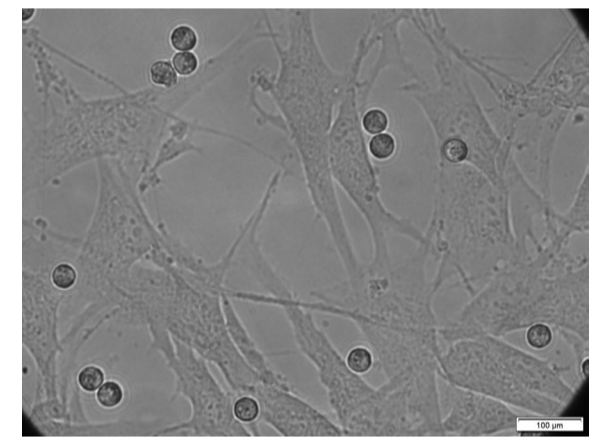
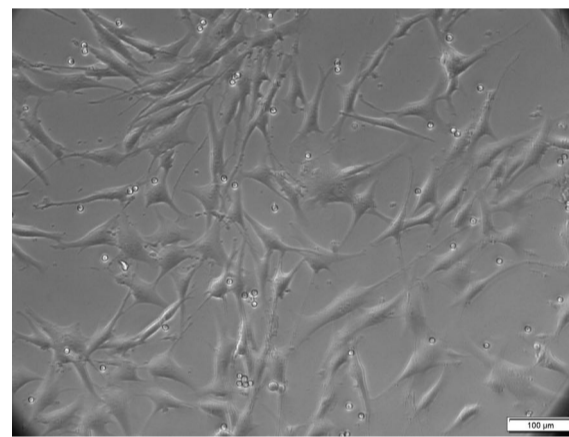
Kaip nuslopinti kenksmingą aktyvumą?

Viena svarbiausių pastarųjų metų sričių – eozinofilų potipių poveikis plaučių struktūrinėms ląstelėms – bronchų lygiųjų raumenų ląstelėms ir plaučių fibroblastams. Tyrimas buvo atliekamas kombinuotųjų kultūrų *in vitro* modelyje, vertinant eozinofilus, išskirtus iš skirtingais astmos fenotipais sergančių asmenų.

Pasak Pulmonologijos klinikos vadovo prof. Skaidriaus Miliausko, atrodytų, kad slopinant tam tikrą nustatytų veiksmų įtaką eozinofilams būtų įmanoma suvaldyti jų

LSMU MA Pulmonologijos klinikos nuotr.

aktyvumą sergant astma. Tačiau dar svarbu išsiaiškinti, ar visi veiksniai skirtingus potipius veikia vienodai.

„Tyrimas atskleidė, kad eozinofilų potipiai gali prisidėti prie kvėpavimo takų struktūrinių pokyčių, skatindami kitų ląstelių migraciją ir dalijimąsi. Netikėtai, stipriausias poveikis šioms procesams buvo pastebimas tiriant rezidentinius „geruosius“ eozinofilus, ypač sunkios, nekontroliuojamos astmos atvejais

Atskiras šio tyrimo etapas buvo skirtingo pobūdžio astmos specifinių biožymenų, susijusių su eozinofiliniu uždegimu, paieška. Patikimų astmos žymenų nėra daug, jie ne-

ra specifiški konkrečiam astmos fenotipui.

Įtraukę į tyrimą sergančiuosius alergine ir ne alergine astma, palyginome atrinktų žymenų koncentraciją kraujyje ir įvardijome 5 naujas biologiška aktyvias medžiagas, kurios galėtų būti naudojamos kaip potencialūs alerginės astmos fenotipo biožymenys. Taip pat buvo tiriami su eozinofilų potipiais susijusių mikro ribonukleino rūgščių (miRNR) raiškos pokyčiai, jų poveikis tiksliniams genams bei kiekis kraujyje“, – pasakojo prof. S.Miliauskas.

„Galimybė dirbti su tiriamųjų eozinofilais – unikali, tad esame itin dėkingi sutikusiems dalyvauti tyrime asmenims. Iki šiol didžioji dalis biologinių tyrimų atliekami naudojant gyvūnų astmos modelius.

Pagrindinis mūsų tyrimo išskirtinumas – panaudotas kombinuotųjų ląstelių kultūrų modelis, kurio metu iš tiriamųjų asmenų kraujo išgryninti eozinofilai gali tiesiogiai kontaktuoti su *in vitro* auginamomis kvėpavimo takų struktūrinėmis ląstelėmis – bronchų lygiųjų raumenų ląstelėmis ir plaučių fibroblastais.

Eozinofilai – ląstelės, išskiriančios ypač didelį kiekį skirtingų citokinų, chemokinių, augimo veiksmų ir fermentų. Visų šių veiksmų svarba astmos metu neabejotina, tačiau tyrimų, kuriuose būtų vertinama tiesioginė eozinofilų įtaka kitoms ląstelėms po prisitvirtinimo ant jų paviršiaus – nėra.

Taikydami šį metodą, galime tiksliau atsakyti, kuriuose procesuo-

se eozinofilai dalyvauja tiesiogiai, kur yra tik tarpininkai, ir ar jiems reikalingas grįžtamasis ryšys, papildoma aktyvacija iš kitų ląstelių“, – pasakojo LSMU MA Pulmonologijos klinikos Pulmonologijos laboratorijos mokslo darbuotojas, dr. Andrius Januškevičius.

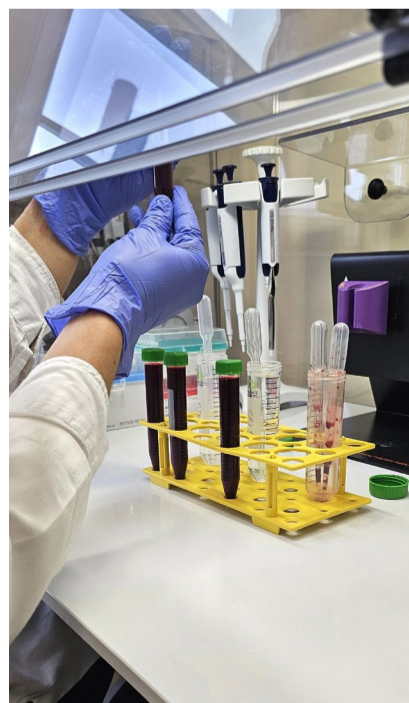
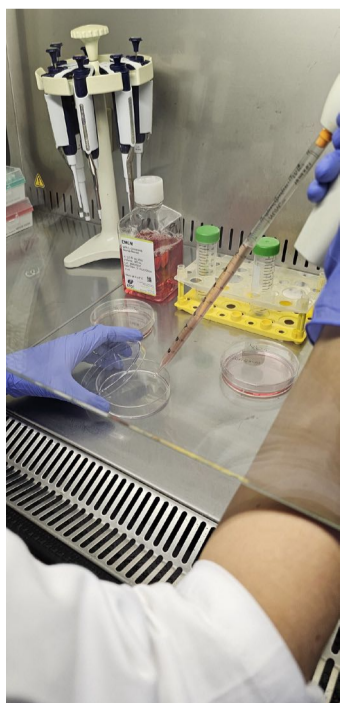
Tyrimai bus tęsiami

Eozinofilų tyrimai – tęstiniai, jų rezultatai publikuojami atviros prieigos mokslo žurnaluose. Planuojama toliau tęsti eozinofilų biologinių savybių tyrimus, į juos įtraukiant naujas struktūrines ląsteles – epitelio ląsteles.

Dalį tyrimų LSMU mokslininkai atliks bendradarbiaudami su Vilniaus universiteto Žmogaus geno tyrimų grupės mokslininkėmis dr. Kristina Šnipaitiene ir dokt. Benita Buragaite, vadovaujant grupės vadovei prof. dr. Sonatai Jarmalaitei.

LSMU MA Pulmonologijos klinikos ir Pulmonologijos laboratorijos tyrėjų grupė: laboratorijos vadovas prof. dr. Kęstutis Malakauskas, klinikos vadovas prof. dr. Skaidrius Miliauskas, dr. Andrius Januškevičius, doc. dr. Virginija Kalinauskaitė-Žukauskė, gyd. Jolita Palačionytė, dokt. Eglė Vasylytė, dokt. Airidas Rimkūnas.

Eozinofilų aktyvumo bei poveikio kitoms ląstelėms tyrimai prisideda prie detalesnio eozinofilų biologinių savybių supratimo ir kloja pamatą galimoms atskirų eozinofilų funkcijų slopinimo strategijoms sergant astma.

Gyvūnų mokslo fakulteto darbuotojų vizitas Federiko II Neapolio universitete

■ Su prof. Serena Calabrò, prof. Laura Rinaldi ir Giovanni Palermo.

■ Paskaitos su studentais metu.

Asmeninio autorių archyvo nuotr.

12» Džiugu, kad po paskaitų nemažai studentų turėjo klausimų, ne tik susijusių su smulkiųjų atrajotojų ir kamelidų veislininkyste, bet ir domėjosi Erasmus+ mainų galimybėmis LSMU Veterinarijos akademijoje.

Dr. Birutė Šlyžienė vizito metu dalyvavo mokymuose, kuriuos vedė Veterinarinės medicinos ir gyvulininkystės katedros

padalinių mokslininkai. Jaunesnioji mokslo darbuotoja įgijo žinių apie pieninių ir mėsinių galvijų, avių ir ožkų auginimo bei veisimo technologijas, veisles ir jų panaudojimo sritis, atrankos, parankos ir genetinio vertinimo principus, naujausias reprodukcijos biotechnologijas ir genetinius tyrimus gyvulininkystėje.

Vizito metu, ne tik aptarėme mokslininkų ir studentų tolesnio bendradarbiavimo galimybes, bendras veiklas rengiant tarptautinius projektus, rašant mokslines publikacijas, bet ir pakvietėme kolegas iš Neapolio Federiko II universiteto dalyvauti Gyvūnų mokslo fakulteto organizuojamoje kasmetėje mokslinėje konferencijoje „Gyvulininkystė: naujos tendencijos ir ateities perspektyvos“ 2024 m. rugsėjo mėnesį.

Vizito metu pakvietėme kolegas iš Neapolio Federiko II universiteto dalyvauti Gyvūnų mokslo fakulteto organizuojamoje kasmetėje mokslinėje konferencijoje.

Erasmus mobilumo programa Prancūzijos universitete

Slaugos fakulteto Vaikų reabilitacijos klinikos asistentė Justina Minelgienė ir Visuomenės sveikatos fakulteto Aplinkos ir darbo medicinos katedros doc. Vidmantas Vaičiulis balandžio 15–19 dienomis dalyvavo Erasmus+ organizuotoje tarptautinėje savaitėje. Šį renginį organizavo Prancūzijos privatus universitetas „Universite Catholique de Lille“.

Justina Minelgienė

Vaikų reabilitacijos klinikos asistentė

Lilyje įsikūręs universitetas skaičiuoja jau antrą veiklos šimtmetį. Akademinei bendruomenė gana didelė, jungianti daugiau nei 40 000 studentų ne tik iš Prancūzijos, bet ir iš įvairiausių kitų šalių.

Katalikiškas universitetas vertinamas dėl mokymo kokybės, puikių studentų atsiliepimų bei ypatingo dėmesio tvarumo temai. Tarptautinės savaitės metu kolegos iš Prancūzijos pasidalijo savo patirtimi, kaip didina studentų sąmoningumą ir diegia tvarumo strategijas akademinėje bendruomenėje. Praktiniuose užsiėmimuose, taikant strateginio žaidimo formatą, buvo pateiktos idėjos, kaip kiekvienas gali prisidėti prie tvarumo. Universitetas pristatė unikalią savo patirtį, nes renovuojant pastatus pasirinko sukurti pastatą/eksperimentą, kuriame įdiegė visas įmanomas tvarumo sistemas (saulės elektrinės panelės, lietaus vandens panaudojimas, išmanioji šildymo sistema, įkrovimo stotelės ir kt.). Tai vienintelis tokio tipo pastatas Prancūzijoje, todėl buvo įdomu sužinoti, kokie sprendimai pasiteisino.

Kitas tarptautinės savaitės tikslas buvo supažindinti dėstytojus su inovatyviais mokymo metodais, kurie didina studentų įsitraukimą į mokymo procesą, bei pasidalyti patirtimi apie dirbtinio intelekto panaudojimo galimybes studijų procese. Vizito metu turėjome galimybę stebėti paskaitas ir praktinius užsiėmimus. Šių veiklų metu nu-

stebino aktyvus studentų dalyvavimas, bendradarbiavimas tarpusavyje ir nuolatinės diskusijos, susijusios su dėstoma tema. Prancūzijos profesoriaus taikomos strategijos paskaitų metu pasirodė tikrai veiksmingos. Manome, kad jos bus naudingos ir mūsų tolesniame darbe, siekiant didinti studentų įsitraukimą.

Šiame renginyje dalyvavo 50 dalyvių iš 20 skirtingų šalių. Turėjome galimybę pristatyti mūsų universitetą ir padiskutuoti su kolegomis aktualiomis temomis. Smagu, kad sulaukėme nemažai susidomėjusių galimybe pasinaudoti mainų programomis ir apsilankyti mūsų universitete.

Baigęs profesionalią šuolio į tolį karjerą olimpietis, LSMU treneris T. Bardauskas save atrado koviniame sporte

„Esu lengvaatletis iki kaulų smegenų“, – sako Lietuvos šuolininkas į tolį, Pasaulio ir Europos čempionatų, Sidnėjaus olimpinio žaidynių dalyvis, Lietuvos sveikatos mokslų universiteto (LSMU) Sporto centro treneris ir dėstytojas Tomas Bardauskas. Nors jau baigė profesionalią šuolininko į tolį karjerą, dabar jis save realizuoja kitoje srityje – koviniame sporte. Jau netrukus imtynių amato jis pradės mokytį ir Universiteto bendruomenės narius.

Miglė Smaidžiūnaitė
Vidinės komunikacijos specialistė

Papasakokite, kaip Jūsų gyvenime atsirado sportas?

Sportas mane lydėjo nuo vaikystės. Lengvajai atletikai atidaviau daugiausia – apie 20 savo gyvenimo metų. Ir pasiekimai šioje srityje turbūt didžiausi – po nepriklausomybės atkūrimo buvau pirmasis Baltijos šalyse, nušokęs 8 metrus. Į šią sporto šaką atėjau turėdamas nemažą teniso žaidimo stažą. Tuo metu, būdamas 14 metų, jau turėjau nemažą varžybų patirtį – buvau tapęs savo amžiaus grupės Lietuvos čempionu.

Papasakokite apie savo veiklą LSMU ir kokių sporto šakų treniruojate Universiteto bendruomenę.

Į LSMU atėjau 2006 metais. Tuo metu talkinau ilgamečiui Kauno medicinos instituto (KMI) fizinio auklėjimo katedros vedėjui, tinklinio rinktinės treneriui bei teniso būrelio įkūrėjui doc. Gerardui Šaukliui, o vėliau ir perėmiau jo darbus. Taip pat nutiko ir su ilgamečio KMI trenerio Ričardo Liachovičiaus palikimu – iš jo perėmiau plaukimo ir stalo teniso būrelius.

Po kurio laiko, įvertinus studentų ir darbuotojų poreikius, įkūrėme ir badmintono fakultatyvą. Taigi šiuo metu Universitete treniruoju tenisą, stalo tenisą, badmintoną ir plaukimą. Tiek rinktinės, tiek pradinukus ir pažengusius.

Nuo šių metų LSMU Sporto centro iniciatyva planuojame atidaryti kovinių sporto šakų klubą, kur mokysiu „grapplingo“ imtynių technikas. Šiuo metu mano vedamuose užsiėmimuose sportuoja tiek studentai, tiek darbuotojai. Į varžybas kviečiami ir absolventai, ir gydytojai.

Kuo jus žavi kovinis sportas? Kaip tuo susidomėjote?

Kovinio sporto užuomazgos mano gyvenime buvo jau paauglystėje, kai šalia profesionalaus sporto slapta nueidavau į ušų ar tekvondo treniruotes. Tačiau rimčiau koviniais sportais susidomėjau baigęs profesionalią lengvosios atletikos karjerą. Tuomet studijuodamas magistrantūrą dirbau maisto papildų paruošėju. Ten daugelis tuometinių mano klientų buvo kovinio sporto atstovai. Pamažu susidraugavome ir jie mane įtraukė į treniruotes. Baigus karjerą, man labai trūko judesio ir norėjosi pabandyti kažką naujo. Išbandžiau brazilšką džudžicu, laisvasias imtynes ir „grapplingą“, legendiniame sporto klube „Titanas“ įgavau muaitai kovos meno pagrindus.

Kovinis sportas suteikė savidisciplinos, vėl sustiprino kūną, ypač vidinius raumenis, atvėrė kelius į varžybas. Supratau, kad tobulėjimas gali tęstis visą gyvenimą, nežiūrint į amžių ar fizinę būklę. Tuo šis sportas ir žavi – čia svarbu technika, nusiteikimas, savidisciplina bei nuolatinis savęs tobulinimas. Kovinio sporto judesiai – kompleksiniai, jie lavina koordinaciją, pusiausvyrą, lankstumą, jėgą, ištvermę, ugdo pasitikėjimą savimi, mokėjimą ne tik laimėti, bet ir pralaimėti. Pavadinčiau tai savęs ugdymo sistema su fizinio parengiamais elementais. Kovinių sporto šakų populiarumas pasauliniu mastu nuolat auga, jos darosi saugesnės, įsitraukia vis daugiau moterų ir senjorų.

Viena yra sportuoti pačiam, kita – treniruoti kitus. Ko reikalaujate iš savo auklėtinių?

Taip, tikrai, sportuoti yra viena, o treniruoti – visai kas kita. Jau žinomas faktas, kad daugelis gerų sportininkų taip ir netampa gerais treneriais, o štai mažiau pasiekę ne retai sužiba kaip puikūs treneriai. Taip yra todėl, kad ne visi turi pedagoginių gebėjimų. Ne visi gali matyti save iš šalies ir perteikti judesius veidrodiniu principu. Tai yra ieškojimų kelias. Jeigu tau įdomu, norisi save tobulinti, ieškoti

LSMU ŽMONĖS | Tomas Bardauskas

Asmeninio archyvo nuotr.

naujų galimybių tuo dalytis. Svarbiausia – nenustoti domėtis.

Mane motyvuoja tai, kad viską darau kartu su savo mokiniais ir studentais. Taip susiduriame su tomis pačiomis situacijomis, aptariame jas ir mokomės. Pavyzdžiui, šiemet plaukimo užsiėmimų metu pradėjau plaukti kartu su studentais ir tik retkarčiais išlipu ant kranto įjungti chronometrą ar paduoti inventorių. Matau, kad studentai tuomet mane laiko savo kolega, jie tampa iniciatyvesni ir taip lengviau pasiekiami bendrų tikslų.

Nuo sporto neatsiejama sveika mityba. Ar turite specialią dietą, ar valgote viską? Gal dietos laikotės prieš varžybas?

Ne veltui egzistuoja posakis „batsiuvis be batų“. Nors vadovauju maisto papildų įmonei, kuri specializuojasi sudarant mitybos planus bei vedu seminarus sveikos mitybos temomis, sau nesu sudaręs aiškaus mitybos plano. Tiesiog laikausi tam tikrų sveikos mitybos principų – valgyimo reguliarumo, maisto produktų suderinamumo ir kitų. Artėjant varžyboms, be abejo, prasideda „svorio dary-

mas“ – tuomet, norėdamas pasiekti reikiamą svorį, daugiau panaudoju turimas žinias.

Papasakokite įsimintiniausią savo sportinės karjeros įvykį.

Jų buvo gan daug. Prisimenu situaciją iš kovinio sporto, kai „Baltic Open“ turnyre dėl 3 vietos kovojau su Latvijos atstovu. Buvo sunki ir ilga kova. Pradžioje buvome jau stipriai pavargę ir Latvijos atstovas kluptelėjo. Nutariau nesinaudoti susidariusia padėtimi ir leisti jam atsistoti. Galų gale tą kovą laimėjau, o su latviu iki šiol palaikome itin draugiškus santykius. Sąžiningo žaidimo vertybes stengiuosi skiepyti ir jaunajai kartai, ypač koviniame sporte.

Kokių patarimų turite norintiesiems užsiimti koviniu sportu? Nuo ko pradėti?

Kovinio sporto pradžia turi būti labai nuosekli. Pradžioje užtenka dalyvauti apšilimo dalyje ir neskubėti kovoti. Tik sukauptus pakankamai žinių ir įgijus reikiamų įgūdžių, galima pradėti. Treniruotėse svarbu akcentuoti judesių valdymą, o ne pačią kovą, tuomet tobulėjimo procesas vyks sklandžiai, be traumų.

LIETUVOS SVEIKATOS MOKSLŲ UNIVERSITETAS

2024 M. BIRŽELIO 7 D. KLAIPĖDA

Tarptautinė mokslinė-praktinė konferencija

INFEKTOLOGIJA 2024

Maloniai kviečiame visus prisijungti prie tarptautinės mokslinės praktinės konferencijos **INFEKTOLOGIJA 2024**, kuri vyks **2024 m. birželio 7 d.** viešbučio Victoria konferencijų centre, S. Šimkaus g. 2, Klaipėda.

Konferencija skirta infekcinių ligų gydytojams, epidemiologams ir visų kitų specialybių gydytojams, medicinos biologams, visuomenės sveikatos specialistams bei slaugytojams.

Konferencijos organizatoriai: Lietuvos infektologų draugija, Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Medicinos akademijos Infekcinių ligų klinika, Vilniaus universiteto Medicinos fakulteto Klinikinės medicinos instituto Infekcinių ligų ir dermatovenerologijos klinika.

Išankstinė registracija baigiasi **gegužės 1 d.**

Daugiau informacijos ir registracija <https://www.lid.lt/renginys/infektologija-2024-klaipeda-2024-06-07/>

KONKURSAS MEDICINOS MOKSLO KRYPTIES DOKTORANTAMS VARDINEI GIEDRIAUS ANDZIUKEVIČIAUS STIPENDIJAI GAUTI**APIE GIEDRIŲ ANDZIUKEVIČIŲ (1961–2020)**

VšĮ Kauno Dainavos poliklinikos ilgametis direktorius (vadovavo daugiau nei 20 metų), gydytojas. G. Andziukevičius diegė daug naujovių, padėjusių daugeliui žmonių sustiprinti sveikatą, gauti reikiamą priežiūrą ir taip pagerinti gyvenimo kokybę. G. Andziukevičiaus nuveiktų darbų sąrašas labai ilgas ir prasmingas. Jis ne tik rūpinosi poliklinikos buitimi, kabinetų remontu, diegė pažangią medicinos įrangą, bet ir ieškojo būdų, kaip nuolat gerinti žmonių sveikatą ir suteikti vis kokybiškesnes paslaugas. Poliklinikoje įkūrė Kardiologijos dienos stacionarą, kuris sėkmingai veikė ne vienus metus. Poliklinikos vadovas rūpinosi emocine ir psichologine žmonių būseną, gilinosi į jų problemas. Skatino darbą su paaugliais, įkūrė jaunimo centrą, teikė pagalbą jaunimui.

2010 metais LR sveikatos apsaugos ministerija suteikė nusipelnusio Lietuvos sveikatos apsaugos darbuotojo vardą bei apdovanojo nusipelnusio Lietuvos sveikatos apsaugos darbuotojo garbės ženklu. Tais pačiais metais G. Andziukevičiui skirta ir Kauno miesto mero padėka.

G. Andziukevičius – ir Kauno modernaus meno fondo steigėjas, sukaupęs per 100 tapybos, grafikos ir skulptūros kūrinių.

STIPENDIJOS DYDIS	1000 EUR PERVEDAMA Į DOKTORANTO ŠĄSKAITĄ
STIPENDIJOS MECENATAS	LAISVŲJŲ MŪRININKŲ LOŽĖ „ADOMAS MICKEVIČIUS“

KONKURSO SĄLYGOS

Medicinos mokslo krypties doktorantai, siekiantys gauti Giedriaus Andziukevičiaus stipendiją, prašymą dalyvauti konkurse kartu su dokumentais pateikia Mokslo centrui **iki 2024 m. gegužės 15 dienos**. Kartu su prašymu pateikiami šie dokumentai:

1. Gyvenimo aprašymas, rengiamas laisva forma.
2. Mokslinės veiklos aprašymas, rengiamas laisva forma.
3. Straipsnių, susijusių su doktoranto vykdomu disertaciniu tyrimu, sąrašas ir straipsnių kopijos.
4. Konferencijų, kuriose buvo pristatyti disertacinio tyrimo rezultatai, sąrašas.
5. Mokslo populiarinimo veiklos aprašymas (laisva forma).
6. Kita, doktoranto nuomone, svarbi informacija.

Prašymus pateikę doktorantai privalo dalyvauti vardinių stipendijų skyrimo posėdyje, vykstančiame **2024 m. gegužės 21 d. 14 val.** LSMU Rektorato salėje (A. Mickevičiaus g. 9, Kaunas), ir pristatyti savo mokslinės veiklos pasiekimus.

Vardinės stipendijos skyrimo kriterijai: mokslo publikacijų reikšmingumas ir mokslinės veiklos rezultatų sklaida; mokslo populiarinimas – mokslinių tyrimų ir jų rezultatų sklaida visuomenei; kita papildoma mokslinė veikla. Valdybos pirmininkas posėdžio pabaigoje doktorantams paskelbia konkurso rezultatus. Mokslo centras ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo posėdžio pabaigos vardines stipendijas gavusių doktorantų sutikimu konkurso rezultatus paskelbia Universiteto interneto svetainėje. Vardinės stipendijos skiriamos Universiteto rektoriaus įsakymu. Vardinės stipendijos doktorantams gali būti įteikiamos Senato posėdžio metu.

Mokslo centras

Skaudžią netekties ir gilaus liūdesio valandą nuoširdžiai užjaučiame Medicinos akademijos Medicinos fakulteto Urologijos klinikos vadovą prof. Mindaugą Jievaltą dėl mylimo Tėvelio mirties.

LSMU Chirurgijos klinikos kolektyvas

KAUNO KLINIKOS**ADMINISTRACIJA SKELBIA KONKURSAŲ EITI ŠIAS PAREIGAS:**

■ **Vaikų ligų gydytojo** 1,25 et. (1×1,0 et. ir 1×0,25 et.) Vaikų reabilitacijos ligoninėje „Lopšelis“ (darbo užmokestis 2689,68 Eur už 1,0 et. darbo krūvį, neatskaičius mokesčių).

■ **Gydytojo akušerio ginekologo** 1,0 et. Akušerijos ir ginekologijos klinikoje (darbo užmokestis nuo 2752,77 Eur už 1,0 et. darbo krūvį, neatskaičius mokesčių).

Kvalifikaciniai reikalavimai pretendentams: aukštasis universitetinis išsilavinimas, galiojanti atitinkama medicinos praktikos licencija.

Prašymą dalyvauti konkurse, asmens tapatybę patvirtinančio dokumento kopiją, gyvenimo aprašymą, išsilavinimą bei turimą specialybę ir kvalifikacinius reikalavimus patvirtinančių dokumentų kopijas, rekomendacijas, pažymą iš „Įtariamųjų, kaltinamųjų ir nuteistųjų registro, patvirtinančią, kad kandidatui nėra priimtas apkaltinamasis nuosprendis už nusikaltimus, nurodytus Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo 30 straipsnio 1 dalyje“ pateikti Kauno klinikų Žmogų išteklių tarnybai arba el. paštu: zmogiskuju.istekliu.tarnyba@kaunoklinikos.lt **iki 2024-05-15**. Išsami informacija teikiama tel.: 8 37 703480, Eivenių g. 2, Kaunas.

■ **Administratoriaus** 0,25 et. Akušerijos ir ginekologijos klinikoje (darbo užmokestis nuo 1375,04 Eur iki 2405,76 Eur už 1,0 et. darbo krūvį, neatskaičius mokesčių).

Kvalifikaciniai reikalavimai pretendentams: turėti ne žemesnį kaip aukštąjį neuniversitetinį ar aukštesnį išsilavinimą, raštvedybos žinios, mokėti dirbti kompiuteriu ir šiuolaikinėmis biuro technikos priemonėmis.

Prašymą dalyvauti konkurse, asmens tapatybę patvirtinančio dokumento kopiją, gyvenimo aprašymą, išsilavinimą bei turimą specialybę ir kvalifikacinius reikalavimus patvirtinančių dokumentų kopijas, pažymą iš „Įtariamųjų, kaltinamųjų ir nuteistųjų registro, patvirtinančią, kad kandidatui nėra priimtas apkaltinamasis nuosprendis už nusikaltimus, nurodytus Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo 30 straipsnio 1 dalyje“, veiklos planą pateikti Kauno klinikų Žmogų išteklių tarnybai arba el. paštu: zmogiskuju.istekliu.tarnyba@kaunoklinikos.lt **iki 2024-05-15**. Išsami informacija teikiama tel.: 8 37 703480, Eivenių g. 2, Kaunas.

Prof. habil. dr. Renaldas Jurkevičius, Generalinis direktorius

MŪSŲ SLAUGYTOJAI. MŪSŲ ATEITIS. EKONOMINĖ GALIA PRIEŽIŪROJE
OUR NURSES. OUR FUTURE. THE ECONOMIC POWER OF CARE

MOKSLINĖ PRAKTINĖ KONFERENCIJA, SKIRTA TARPTAUTINEI SLAUGYTOJŲ DIENAI

SLAUGYTOJŲ KONVENTAS 2024

2024 m. gegužės 10 d.

KVIEČIAME DALYVAUTI

BLC konferencijų centras, D korpusas, Belo salė, K. Donelaičio g. 62, Kaunas

Konferencija skirta visų specialybių slaugos specialistams, išplėstinės slaugos praktikos slaugytojams, akušeriams, biomedicinos technologams, ergoterapeutams, kineziterapeutams, paramedikams, radiologijos technologams.

- Turininga mokslinė programa
- 8 val. elektroninis LSMU kvalifikacijos tobulinimo pažymėjimas
- Vaišės konferencijos maitinimo metu
- Į konferenciją būtina užsiregistruoti: <http://reg.eventas.lt/SK2024>
- Registracija baigiasi 2024 m. gegužės 6 d.
- Registracijos patvirtinimą gausite el. paštu, kurį nurodysite registracijos metu

Konferencijos sekretoriatas: EVENTAS (PCO&AMC) | +370 686 44483
konferencija@eventas.lt | www.eventas.lt
FB@KvalifikuotasMedikas

MOKSLINĖ PRAKTINĖ KONFERENCIJA**DAUGIADALYKIS NUTUKIMO VALDYMAS: KAS, KAIP, KADA?**

2024 m. gegužės 17 d., penktadienis

KVIEČIAME DALYVAUTI

„Radisson Hotel Kaunas“ konferencijų centras, K. Donelaičio g. 27, Kaunas

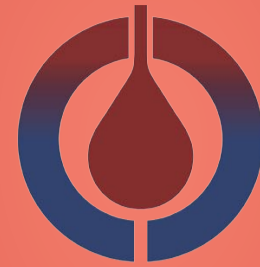
Konferencija skirta endokrinologams, vaikų endokrinologams, chirurgams, dietistams, dietologams, gyvensenos medicinos specialistams, psichinės sveikatos specialistams, šeimos gydytojams, vidaus ligų gydytojams ir kitų specialybių gydytojams, kineziterapeutams, visuomenės sveikatos specialistams, slaugytojams diabetologams, slaugytojams.

- Turininga mokslinė programa
- 9 val. elektroninis LSMU kvalifikacijos tobulinimo pažymėjimas
- Vaišės konferencijos maitinimo metu
- Į konferenciją būtina užsiregistruoti: www.eventas.lt
- Registracija baigiasi 2024 m. gegužės 13 d.
- Registracijos patvirtinimą gausite el. paštu, kurį nurodysite registracijos metu

REGISTRUOTIS

Konferencijos sekretoriatas: EVENTAS (PCO&AMC) | +370 686 44483 | sekretoriatas@eventas.lt
www.eventas.lt | FB@KvalifikuotasMedikas

KAUNO KLINIKŲ
KRAUJO CENTRAS

JŪSŲ PADOVANOTAS
KRAUJAS GALI SUGRAŽINTI
SVEIKATĄ AR NET
IŠGELBĖTI GYVYBĘ

**TAPK
KRAUJO
DONORU**

KAUNO KLINIKŲ KRAUJO CENTRAS

Eivenių g. 2,

Kaunas

 +370 37 326500

 kraujo.centras@kaunoklinikos.lt

 Kauno klinikų Kraujo centras

LSMU KALBŲ DIENA 2024

LSMU LANGUAGE DAY 2024

LSMU Kalbų ir edukacijos katedra kviečia universiteto bendruomenės narius ir visus, kurie domisi įvairių pasaulio šalių kalbomis ir kultūromis, į Kalbų dieną 2024.

Renginio metu Kalbų ir edukacijos katedros (M.Jankaus g. 2) auditorijose užsienio ir lietuvių studentai, studijuojantys mūsų universitete, pristatys savo šalių – iš viso net 15-os – kalbą ir kultūrą.

- 16.30 – Atidarymas (9 aud.)
- 17.00–17.30 – Malajalių / Arabų / Norvegų / Lenkų
- 17.30–18.00 – Prancūzų / Hebrajų / Švedų / Jurubos
- 18.00–18.30 – Ispanų / Danų / Japonų / Esperanto
- 18.30–19.00 – Suomių / Malagasių / Ukrainiečių / Šonų / Onomatopoeia (gyvūnų garsų pamėgdžiojimas pasaulio kalbose)
- 19.00 – Itališkos dainos (Mino) ir įvairių šalių maisto skanavimas (10 aud.)

LSMU Department of Languages and Education invites members of the university community and everyone who is interested in the languages and cultures of various countries of the world to the Language Day 2024.

During the event, in the auditoriums of the Department of Languages and Education (M.Jankaus str. 2), international and lithuanian students studying at our university will present their language and culture of countries – as many as 15 in total.

- 16:30 – opening (room 9)
- 17:00–17:30 – Malayalam / Arabic / Norwegian / Polish
- 17:30–18:00 – French / Hebrew / Swedish / Youruba
- 18:00–18:30 – Spanish / Danish / Japanese / Esperanto
- 18:30–19:00 – Finnish / Malagasy / Ukrainian / Shona / Onomatopoeia (words for animal sounds in the languages of the world)
- 19:00 – Italian songs (Mino) and tasting food of different countries (room 10)